

# ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:  
**Dr. STAUBER JÁNOS**

ARAD, ANUL 53. No. 160.  
1938. július 22., péntek.

Redactor responsabil:  
**SZ. JAKAB GÉZA**

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, Inreg. in Reg. Publ. Perioadice sub No. 146—1938. Trfb. Arad.

## Maria királyné gyászvonatának útja Sinaiától Bucurestiiig

Könnyező tizezrek zárandokoltak az elhunyt királyné új katalfalkjához.  
— Összeállították a vasárnapi temetés teljes programját. — Kéthetes gyászt tart az angol királyi udvar

### Dobriceanu Mihail ezredes, aradmegyei prefektus felhívása Aradmegye és a város lakosságához

Sinaiból jelentik: Tizezres tömegek zárandokoltak a Prahova völgyéből tegnap az elhunyt Nagy Királyné ravatalához, hogy utolsó búcsút vegyenek tőle. Az éjszaka folyamán munkássereg dolgozott a pályaudvar feldíszítésén. A halottas vasúti kocsit violaszíni selyemmel vonták be és fenyőgallyakkal díszítették. Középre pedig elhelyezték az elhunyt királyné nevének kezdőbetűit. Este 7 órakor Sinaiába érkezett a minisztereket hozó különvonat és Miron Cristea miniszterelnök a királyi kastélyban misét szolgáltatót.

A fővárosi középületek, nagy szállodák és követségek, valamint számos egyesület violaszíni gyászszászlokat tűzött ki. A külföldi vendégek részére a szállodákban valamennyi rendelkezésre álló lakosztályt lefoglalták. A kultuszminiszter rendelkezése az ország valamennyi templomában vasárnap délután fél 6-kor, amikor a temetés Curtea de Argesben lefolyik, gyászistentiszteleteket tartanak.

### A királyné gyászvonatának impozáns fogadtatása Bucurestiben

A Maria anyakirályné földi maradványait szállító gyászvonat csütörtökön reggel utban a főváros felé, minden kisebb állomáson megállt néuány percre. A lakosság mindenféle mélységes megilletődéssel fogadta a gyászvonatot. A parasztság ünneplőben vonult ki a pályaudvarokra, a menet élén haladt a papság és minden egyes menetben gyászfátyollal bevont nemzeti lobogó szimbolizálta az ország lakosságának mélységes gyászát. Valóságos emberáradat indult meg már a kora hajnali órákban a Sinai körüli völgyekből a vasúti pályatest mentén fekvő állomások felé és amikor a gyászvonat bejutott egy-egy állomásra, a megjelentek térdreborulva áldoztak a Nagy Halott emlékének. Breaza, Comarnic, Campina, Ploesti és a vasúti vonalon végig Bucurestiiig mindenütt óriási részvétellel fogadták a Felséges Asszony hamvait.

A gyászvonat pontban 12 órakor érkezett meg a cotroceni pályaudvarra. Hetvenöt ágyulövés jelezte Bucurestii lakosságának a történelmi pillanatot, amikor Maria királyné utoljára tér vissza a királyi palotába. Az anyakirálynéről elnevezett rosiori ezred gyalogos különítménye

szeszes állásban tisztelgett és a zenekar megható gyászhimnuszot játszott. A pályaudvar környéke zsúfolva volt emberekkel. Tizezren és tizezren zárandokoltak a cotroceni pályaudvarra a gyászvonat fogadtatására. A vonat méltóságteljesen gördült be és állt meg a megkapó gyászpompával díszített pályaudvaron. A rosiori ezred tisztjei emelték ki a koporsót a gyászvagonból, mialatt a pályaudvaron megjelent papság élén Miron Cristea patriarcha-miniszterelnök rövid gyászszeretést celebrált. Öfelsége II. Carol király, Mihai nagyvaida, Nicolae herceg, Elisabeta hercegnő, Ileana hercegnő és férje Habsburg Antal főherceg, egymás után szálltak ki a vagonból és követették a koporsót. Bucurestii valamennyi harangja megkondult, az ágyuk dörögtek, a zenekarok pedig gyászhimnuszot játszottak, miközben a könnyező embertömeg sorfala között elindult a menet a palota felé.

Bucurestiből jelentik, hogy a temetési program értelmében a közhivatalokban tegnap szünetelt a munka, ma csak délig dolgoznak és holnap szombaton ismét teljes hivatali szünet lesz.

### Argeseanu hadügyminiszter hadseregearcansa Maria királyné elhunytja alkalmából

Argeseanu tábornok, nemzetvédelmi miniszter az alábbi napiparancsot intézte a hadsereghez:

— Tisztek, altisztek, káplárok és katonák!  
— Nagy királynénk, aki halálmegevető bátorsággal kereste fel a legelső lövészárkokat, aki lovasága élén vágatott és félelem nélkül látogatta meg a fertőző betegségben szenvedőket, aki ápolta a sebesülteket, eltávozott körünkől oda, ahol nagy királyunk Ferdinand és a háboruban elesett hősök várják. A fájdalom eme pillanatában nem tehetünk egyebet, mint osztozunk a bánatban és ilyen módon mutatjuk ki szeretetünket a mi Jó Királynénk iránt. Legyen könnyű neki a hant.

Hivatalosan jelentik, hogy a kenti herceg és

felesége pénteken reggel utaznak el Bucurestibe, hogy VI. György királyt képviseljék Maria királyné temetésén. Repülőgépen utaznak Bécsig, ahonnan vonattal folytatják útjukat.

Maria jugoszláv királyné július 23-ikán, szombaton érkezik meg a fővárosba, hogy részvegyen Maria anyakirályné temetési szertartásán.

### Ötnapos gyász az olasz császár-királyi udvarban

Maria anyakirályné halála alkalmából az olasz király és császár a mai naptól kezdődőleg öt napos udvari gyászt rendelt el.

Összeállították azt a küldöttséget, amely Franciaországot Maria román anyakirályné temetésén képviseli. A küldöttség tagjai Mittelhauser tábornok, a legfelsőbb haditanács tagja, Misofe tengerészkapitány, valamint Thierry bucaresti-i francia meghatalmazott miniszter, Thierry miniszter, aki jelenleg szabadságon van, vasárnap visszatér a román fővárosba.

A Budapesten tartózkodó külföldi diplomaták tegnap megjelentek a román követségen és legmélyebb részvétüket fejezték ki Maria anyakirályné halála felett. A magyar lapok ma is hatalmas cikkekben számolnak be az elhunyt nagy királyné érdemeiről.

### Az angol udvar kéthetes gyászt tart

Az egész angol sajtó nagy cikkekben foglalkozik Maria anyakirályné halálával, történelmi szerepével és megállapítják a lapok, hogy Victoria királyné egyik unokája száll a sirba. Hivatalos jelentés szerint az angol uralkodópár Párisból való visszatérésétől, tehát július 23-tól számítva az angol udvar kéthetes udvari gyászt tart. A királyi ház főudvarmestere, valamint a külügyminisztérium megbízotta részvétlatozást tett a román követségen. Július 25-én a londoni Elena-katedrálisban gyászistentisztelet lesz az elhunyt anyakirályné lelkiúdvéért.

### A vasárnapi temetés részletes programja

Július 24-én, reggel 7 óra 30 perckor a cotroceni palotában istentiszteletet celebrál a magas klérus, amelyen részt vesznek:

1. A királyi család az udvartartás tagjaival.
2. A rendkívüli követek.
3. A miniszterelnök, a koronatanácsosok és államtitkárok feleségeikkel együtt.
4. A törvényhozó házak elnökei.
5. A külföldi katonai attasék és feleségeik.
6. A volt miniszterek.
7. A Semmitőszék elnöke, főügyésze, a törvényelőkészítő bizottság elnöke, a felelővitei bíróság elnöke, a számvevőszék elnöke és a „Străva Tării” főparancsnoka.
8. Az Akadémia elnöke.
9. Bucurestii város főpolgármestere.
10. A tábornokok.
11. A fővárosi rendőrség prefektusa és a rendőrség vezérigazgatója.
12. Az illovi ügyvédi kamara elnöke.
13. A királyi tábla elnöke és főügyésze.
14. A törvénvszék elnöke és főügyésze.
15. Az illovmegyei prefektus.
16. A királyi alapítványok igazgatója.
17. A fővárosi térparancsnoka.
18. A Mihai Viteazul-rend küldöttsége.

### A temetési menet

A gyászistentisztelet befejezése után pontban nyolc órakor a rosiori ezred tisztjei a királyné koporsóját vállukon vive, egy ágyu-lafettára helyezik, amelyet hat ló von. Ebben a pillanatban 75 ágyulövés jelzi a gyászmenet elindulását és megkondulnak a templomok harangjai.

A temetési menet a következőképpen alakul: A fővárosi rendőrprefektus, a Maria királynéről elnevezett rosiori ezred egy különítménye egyházi énekarok, metropoliták, püspökök, testületek és a magas klérus, hadirokkantak küldöttsége, a volt frontharcos és tartalékos tisztek egyesületének küldöttsége, az elhunyt királyné koronáját a hadsereg vezérfelügyelője két tábornok kíséretében viszi, ezt követi Maria királyné főudvarmestere. A koszorúk szalagjait a királyi tanácsosok és a magasabb állami tisztviselők viszik. A gyászkocsik jobb- és baloldalán a királyi udvartartás tagjai haladnak.

A halottas kocsit után Öfelsége II. Carol király halad, utána következik a királyi család tagjai, a rendkívüli követek, a miniszterelnök és a koronatanácsosok, a miniszterek és alminiszterek, a katonai misszók vezetői és a katonai attasék, a külügyminisztérium-főtthkára és vezérigazgatója, a volt miniszterek, a semmitőszék bírái, a törvényelőkészítő bizottság tagjai, a legfőbb számvevőszék főnöke, a Román Akadémia tagjai, a fővárosi polgármestere, a kulturegyesületek és a kisebbségi egyházak vezetői, magasrangú állami tisztviselők, a Banca Naționala tanácsának tagjai, a királyi ala

**Állományok igazgatója, a felebbviteli bíróságok, törvényszékek, az ügyvédi kamara és a fegyelmi bizottság tagjai, a városnegyedek polgármesterei és a hadsereg.**

### A gyászmenet útvonala

A gyászmenet a cotroceni-i királyi palotából indul ki a Boulevardul Independentei-en keresztül a Calea Victoriei-en át a Kiseleff-úton a királyi pályaudvarig.

## Dobriceanu Mihail ezredes, aradmegyei prefektus proklamációja

Ófelsége Maria anyakirályné halálával kapcsolatosan Dobriceanu Mihail ezredes, Aradmegye prefektusa az alábbi szövegű felhívást intézte az elmúlt napon a lakossághoz:

— Megrázó hír érkezett a belügyminisztériumból július 18-án. A tragikus hírt tudtuladó távirat ezeket mondja: „Mélységes fájdalommal hozom tudomására, hogy Maria anyakirályné 1938. július 18-án délután 5 óra 38 perckor a Pelisor kastélyban kilehelte lelkét. A felséges halott ágyánál ott volt Ófelsége II. Carol király, Elisabeta hercegnő és Mihai nagyvajda, Ugyancsak jelen volt Miron Cristea pátriárkaminiszterelnök, dr. Störmer, dr. Hortolomei, dr. Lascar és dr. Ilescu, a felséges halott volt kezelőorvosai.”

— Románia — folytatja a felhívás — Ófelsége Maria királynéban az ország egyik legdicsőségesebb királynéját veszítette el. A jó Isten a legnemesebb lelkijutalajdonságokkal ruházta fel Maria királynét. A gondviselés akarta, hogy dicsőséges férje, I. Ferdinand király mellett nagy megpróbáltatások napjaiban Románia sorsát irányítsa. Bátran lépett a lövészárkokba és a súlyos, fertőző betegekkel teli kórházakba, hogy egyrészt a végső győzedelmes harcra buzdítsa a katonákat, másrészt ápolja és gyógyítsa a sebesülteket és betegeket. A nemes királyi tulajdonság megnyilvánulása azonban nem állt meg itt. A királyi pár Alba-Iulia-Gyulafehérváron történt megkoronáztatása után az elhunyt királyasszony aktivitását kiterjesztette az egész Románia területére: Ő volt a kezdeményezője, lelkesítője és legmagasabb védnőnkölje számtalan emberbaráti, jótékonyági, kulturális és vallásos egyesületnek. A kicsinyekkel és nagyokkal szemben egyaránt anyai, feltő gonddal viseltetett.

Halála egy fennen lobogó fáklyát oltott ki egy áldozatokkal teli életet szakított félbe. Mindannyian kitörülhetetlenül megőrizzük szívünkben az anyakirályné emlékét, az ország minden lakója imádkozik a nagy és nemes lélek lelkinyugalmáért. A királyi ravatal körül térdre ereszkedve forró imánk száll az Istenhez, hogy enyhítse meg szeretett uralkodónk, Ófelsége II. Carol király, Mihai nagyvajda és az egész gyászbaborult királyi család fájdalmát.

— Kérjük a Mindenhatót, hogy a szeretett

ahol a koporsót a rosiori-ezred tisztjei helyezik a gyászvonatra. Az egész útvonalon kétoldalt a hadsereg tagjai sorfalat állanak. Mögöttük az iskolák tanulói, az egyesületek és testületek tagjai zászlókkal helyezkednek el. A pályaudvaron Maria királyné ezrede, a rosiori-ezred díszszakasza zászlóval és zenével adja meg az utolsó üdvözlést. A pályaudvaron és a Curtea de Argeşe induló vonatokon csak azok foglalnak helyet, akik a cotroceni-i palotában tartott gyászistentiszteleten résztvettek. A halottas vonat déli 12 órakor indul el a pályaudvarról.

és felejthetetlen királynét helyezze el az igazságosak között és adjon neki örök nyugodalmat, Ófelsége II. Carol királynak adjon hosszú életet és egészséget, hogy befejezhesse művét, melyet felséges szülei I. Ferdinand király és Maria királyné kezdettek meg.

MIHAIL DOBRICEANU  
ezredes, megyei prefektus.

### Aradváros és Aradmegye lakóinak gyásza

Az aradvármegyei prefektura közli úgy a hatóságokkal, mint a polgársággal az alábbiakat:

— *Hogy megkönnyítsék a város és a megye területén levő hatóságoknak, egyesületeknek és magánszemélyeknek, hogy Ófelsége Maria anyakirályné halála alkalmából részvétüket fejezhessék ki Ófelsége II. Carol királynak, valamint a kormánnyal szemben is, a vármegyei prefektura az érdekeltek tudomására hozza, hogy a vármegyei prefektura kabinetirodájában, a 15- számú szobában ebből a célból könyvet fektettek fel, ahová a részvétüket kifejezni óhajtók beírhatják neveiket. A részvétkifejezések céljából reggel 7 óráig este 8 óráig bárki aláírhatja a kabinetirodában fektetett könyvet, amelyet ma, pénteken reggeltől vasárnap este 8 óráig bocsájtanak az érdekeltek rendelkezésére.*

— *Mindeneknek neveit, akik ezúton fejezik ki részvétüket, felterjesztik a királyi házhoz, ahol Ófelsége II. Carol király, valamint a királyi család és a kormány tudomására hozzák.*

### A minoriták kesye'ete

Csüörtők délelőtt 11 órakor kezdődött meg az aradi minoriták templomában a gyászpompás istentisztelet, az ország elhunyt Uralkodójának lelkiüdvéért imádkozott a hívők serege. Ófelsége Maria királyné elhunytára mindennap többszöri harangzugás emlékeztet.

A minorita templom oltára előtt felállították a felséges halott emlékeztetere a gyászpompás ravatal jelképét és mindennap ünnepélyes „Libera“-t, gyászistentiszteletet tartá-



nak. A ravatalt, amelyet a Limbeck temetkezési vállalat ingyenesen állított fel a minoriták templomában, délszaki növények díszítik és így külsőségeikben is méltó a nagy halott emlékéhez. A minorita templomban a felséges halott temetési napjáig mindennap délelőtt 11 óra kor ünnepélyes gyászistentiszteletet tartanak.

### Berg newyorki szenátor feltűnésteltő öngyilkossága

Newyorkból jelentik: Julius Berg, Newyork állam szenátora tegnap öngyilkosságot követett el néhány órával hamarabb, mint amikor a főügyész vesztegetés miatt eljárást indított ellene. Berget azzal vádolják, hogy a világiállítással kapcsolatos engedélyek kiadása körül visszaéléseket követett el és befolyását arra használta fel, hogy nagy összeggel megvesztegessék. Az öngyilkos a zsidó frontarcosok nemzeti szövetségének elnöke volt és a demokrata párt egyik legbefolyásosabb tagja. Tettével beigazolta, hogy bűnös volt a visszaélésekben. A főügyész által bevezetett vizsgálat csak kezdete annak a nagy leleplező hadjáratnak, amelyet több neves politikai személy ellen indítottak. Eddig 20 embert tartóztattak le. Köztük Richard Dawis ügyvédet is, aki a két évvel ezelőtt kivégzett Schultz gangsternek volt a védője. A letartóztatottak között van Moran képviselő, James Hines, a demokrata párt egyik vezetője, aki nagy szerepet játszott a választások idején. A főügyész kijelentette az újságíróknak, hogy elhatározott szándéka Newyorkot megtisztítani a „politikai gazemberek“-től. (Rador).

### Technikai ba eset a szegedi szabadteri színpadon

Szegedről jelentik: Súlyosabb kimeneteli baleset történt kedden éjszaka próba közben a szabadteri játékok színpadán. Már javában folyt a „Hárv János“ próbája, amikor a színpad egyik része összedőlt és a nagy robajjal összeomlott színlalok mintegy 30–40 főből álló stábtárára zuhantak, akik közül többek kisebb-nagyobb sérüléseket szenvedtek. Legsúlyosabban egy férfi sérült meg, akit kórházba kellett szállítani, míg a többieket az előhívott mentők a helyszínen reszesítettek segélyben. A balesetet az idézte elő, hogy a színpadnak összeomlott része még nem volt teljesen alá támasztva.

## Párisi történet

Írta: LÉON FRAPLE

Egy fiatal, igazi párisi forma, szegényesen, de csinosan öltözött nő sétált a boulevardon. Az idő szép volt, lassan sétált az avenue de Clichy felé. Néhány lépéssel mögötte katonás tartású, hibátlan polgáriruhás fiatalember ballagott és nem vette le a szemét róla. Egy kávéház előtt a fiatal nő lassított, mintha be akart volna menni, de hirtelen egy járókelő felé fordult, aki a kávéház bejárata felé igyekezett. Ebben a pillanatban az a fiatal ember, aki követte, hirtelen hozzálépett, megérintette a karját és halkán így szólt:

— Mindent láttam. Detektív vagyok. Jöjjön velem.

— Tessék? Hiszen nem tettem semmit, — tiltakozott meggyőződés nélkül a nő — hiszen még csak rá se néztem senkire!

— Kövessen az őrszobára feltűnés nélkül, — ismételte a fiatalember megingathatatlanul — ott módja lesz kimagyarázkodni.

Ezzel elindultak. A nő látta, hogy hiába tiltakoznék. Néhány lépéssel később félénk pillantást vetett a detektívre és hirtelen hangosan elnevette magát:

— Bébert! Hát már nem emlékszel? Nem emlékszel, mennyit neveltünk a Buttes-Chaumont kertben és hányszor adtam neked csokoládét, mikor neked csak száraz kenyered volt tizóráira?!

A rendőrt látta nézett rá. Megismerte:

— Lolotte? Te vagy az, Lolotte? De hát hogy kerülhetél ide?

— Hogyan? — felelt Lolotte keserűen — nem volt szerencsém. Gyerekem lett, faképnél hagytak, nyomorogtam. Nem züllöttem el, de néha a nyomor kényszerít...

— De hát vannak jótékonyági intézmények.

— Meguntam már őket. S különben a rosszra csábító alkalom... eh, hagyjuk. Mondd, Bébert, neked, hogy megy?

— Altiszt voltam, azután beléptem a rendőrséghez. De hát mond, aki még ösztöndíjat is kapta, te voltál a legokosabb az egész iskolában.

— Pedig már milyen régen volt, hogy kikerültünk az iskolából — sóhajtott Lolotte — ha utána gondolok: tizenöt éve... Emlékszel, mikor eltéptem a zsebkendőmet, hogy bekössem a felvérzett térdedet?

— Hogyne — nevetett Róbert — és emlékszel, mikor elraktam Julot-t, mert megpofozott téged?

Igy beszélgettek és idézgettek a multat. A tífkos rendőr éppen azt akarta mondani a lánynak, hogy persze, nem viszi be az őrszobára, mikor egy utkeresztződésnél, ahol a forgalom miatt meg kellett állniok, elkomorult és Lolotte-hoz hajolt:

— Micsoda pech! A feleségem! Ott vár. Féltekeny és esténként gyakran megvár, hogy lássa, nem járok-e más lánnyal... Pedig azt hittem, elmehetek veled még egy kicsit beszélgetni. Most lehetetlen. Kénytelen vagyok elvinni téged az őrszo-

bára. Miatta.

— Az a nagy darab, barna, őrmesterképi nő? — kérdezte Lolotte.

— Jó háziasszony és tud bánni a pénzzel, megférünk, — mentegetődzött Bébert — ha nem viszik be, észreveszi. Követni fog.

— Szóval beviszel? — kérdezte Lolotte. — Jó... Szép feleséged van, mondhatom. Másképpen képzeltem a feleségedet.

— Jó asszony, kitűnően főz — dadogta Bébert.

— És egyébként? — kérdezte Lolotte komoran — van-e szive? Aki a férjét az uccasarkon lesi! Akkor már inkább megyek az őrszobára, de szívm, az nekem van, ő meg főzni tud! — nevetett megvetéssel.

— Ha hirtelen beugranál most az autók közé, el menekülhetnél — próbálkozott Bébert, de Lolotte hangosan felnevetett:

— Nem, fiam, csak vigyél be. Edd meg, amit főztél. Most szégyeled a mesterségedet, mi? Most utárod a feleséged, mi? Gondolod, ha meg akarnék szökni, nem eredne utánam és fogna el a piszok?

— Nem piszkosabb, mint te! — fortyant fel egyszerre Bébert...

Most már nem beszéltek többet. Lolotte egyesesen előre nézett és igyekezett nem emlékezni az iskolára, ahová együtt jártak, Bébert pedig megfogta Lolotte karját és úgy vitte, hogy meg ne szökjék. Mint ellenségek léptek be az őrszobára, ahol Bébert átadta iskolatársát és egy jó szav nem volt meztőségért, hogy könnyítsen helyzetét

## Páratlanul pazar diszebéd fogadta Versaillesben az angol királyt

**Katonai diszszemle. — Közel száz kéklivörös pincér szolgálta fel arany és ezüst terítékeken a versaillesi királyi diszebédet**

Páris. Csütörtökön délelőtt 11 órakor érkezett Versaillesbe az angol király különvonata és a versaillesi állomáson 101 ágyulövessel üdvözölték VI. György királyt, aki elvonult a tiszteletére kirendelt diszszázad előtt. Hatalmas tömeg ünnepelte a felséges vendéget, aki egy pompásan fellobogózott tribünön fogadta a diszszázad elvonulását. Negyed egy óra után öt perccel ért véget a felvonulás és az angol király Lebrun köztársasági elnök kíséretében hajtattott a versaillesi kastélyhoz, amelyet őszinte elragadtatással szemlélt meg.

Közvetlenül azután, hogy VI. György angol király megérkezett a versaillesi kastélyba, egyenruháját, amelyben résztvett az ünnepségen, frakkal cserélte ki. Déli 1 órakor a kastély tükörtermében 92 pincér, akik a királyi udvar kék livróját viselték, szolgálták fel az ebédet. A diszebédet 17 asztal mellett tartották meg: a főasztal hossza 37 méter volt, két-két 7 méteres asztal, valamint 14 kisebb asztal fogadta a vendégeket. Az asztalokon mindenütt piros rózsacsokrok voltak elhelyezve. A főasztal, amelyen negyvenen ültek, olyképpen volt elhelyezve, hogy az ablakon keresztül láthatták a kastély csodálatosan szép parkját. A diszasztalnál arany, a többi asztaloknál ezüst-évszesz

közök voltak. Az ebéd egész ideje alatt a párisi Operaház zenekara hangversenyezett.

A reggeli lapok beszámolnak azokról a párisi tárgyalásokról, amelyek az angol uralkodó-pár látogatása kapcsán folynak a francia fővárosban. A lapok szerint a tárgyalások legkiemelkedőbb pontja kétségtelenül a csehszlovák helyzet megvitatása. Hír szerint a megbeszéléseken elhatározták, hogy Benes köztársasági elnököt fel fogják kérni, sűrűsse meg a kérdés mielőbbi elintézését. A Daily Telegraph is megerősíti a hírt, hogy Anglia és Franciaország felkéri a prágai kormányt, hogy legyen engedékenyebb a szudeta követelések iránt. A News Chronicle szerint az angol kormány nyomtatékosabban kívánja megsürgetni a cseh kisebbségek óhajainak teljesítését.

*Itt írjuk meg, hogy a francia főváros koldusai kérték, hogy küldöftségük személyesen nyujtsa át az angol királynak a párisi koldusok ajándékát: egy égetett agyagból készített kis szobrot, amely két tipikus francia koldust ábrázol egy padon ülve.*

*A mai nagy katonai szemlén egyébként 600 bombavető és vadászpilóta, vagyis a francia légihaderő egyharmad része vett részt.*

## Amerikában polgárokat nevel a sport és nem szégyen vénlánynak maradni

**mondja a nagy amerikai sportfőiskola 45 éves elnöknője Budapesten**

Margaret C. Brown negyvenöt év körül, erősen ősz, magas amerikai hölgy. Névlegesen ez áll:

President Panzer College  
of Physical Education and Hygiene  
East Orange, N. J., U. S. A.

Az ősz, markánsarcu hölgy tehát egy nagy testnevelési főiskola elnöknője. Mint kiderül, az amerikai atlétikai szövetség megbízottjaként vett részt több európai atlétikai konferencián s most néhánynapos magyarországi és olaszországi tartózkodás után visszatér Amerikába. A Panzer College voltaképpen a testnevelés és a higiénia egyeteme. Négy évének nyolc szemesztere alatt a tanárjelöltek négy szemeszternyi általános műveltséget szereznek filozófiából, történelemből, biológiából, szociológiából és a többi szokásos tárgyakból, hogy aztán a második négy szemeszter alatt erősen specializálják magukat és a testnevelés és a sport történetét, filozófiáját, lélektanát és társadalomtudományi vonatkozásait megtanulják. Természetesen a négy év alatt heti sok órán keresztül foglalkoznak sportokkal, tornával és olyan testgyakorlatokkal, amelyek fontosak egy testnevelési tanár számára.

Margaret C. Brown elnöknő arra a kérdésre, hogy mi a testnevelés filozófiája, így felel:

— Higgye el, a testnevelésnek van olyan filozófiája, mint bármilyen fontosabb emberi tevékenységnek. De ugyanilyen fontos és érdekes ennek a tárgynak a kapcsolata a lélektanával és a társadalomtudománnyal is. Mi Amerikában a testnevelésnek és főleg a sportoknak, végtelenül nagy fontosságot tulajdonítunk. Ez ugyebár már közhely. De az talán nem annyira közhely, hogy a szertornánál és más egyéni gyakorlatoknál jobban kultiváljuk a sportokat és olyan játékokat, amelyek csoportban történnek. A versengés szelleme itt is megmarad, de az egyesek viselkedését szabályok irányítják. Az önszántunkból elfogadott szabályokhoz való alkalmazkodás és főleg az igazságos sport-szellem megtartása nemcsak sportszempontból, hanem általános társadalmi szempontból is fontos. Az igazi sportszellem jobb polgárokat és boldogabb embereket nevel.

— Az utóbbi időben különösen erősen támogatjuk a táncokat. A dzsessz-zene hatása alatt a modern amerikai táncok egyre jobban a ritmikus testedzés irányában mozognak és mi azt szeretnők, ha ez a folyamat folytatódna. Ugyanakkor néptáncokkal is foglalkozunk s a testedzések körébe megpróbáljuk beilleszteni az egyéni táncokat, amikor mindenki egyedül táncol és ezáltal nemcsak a test edzés bizonyos fajtáját, hanem egyben a kifejezés egyik legszebb formáját is gyakorolja s lélekben közelebb kerül az esztétikumhoz.

— Hogyan lett elnöknő, egy ilyen nagy intézmény vezetője?

— Dolgoztam. Nagyon egyszerű. Amerikában ezt lehet. Én Kanadában születtem és naturalizált amerikai vagyok, de imádom második hazámat. Imádom szabad szellememért, lehetőségeimért, azért, mert bízom a gyönyörű jövőjében s végül egy önző szempontból is. Ez az önző szempont az, hogy Amerikában a középkori nők, akik nem mentek férjhez, nem tengenek-levegnek tétlenül a társadalomban, nem vetik meg őket, nem csökkent értékű tagjai a társadalomnak, hanem munkás és boldog emberek. Amerikában senkinek sem jut eszébe, hogy én nem mentem férjhez és — furcsa — nem tartanak vénlánynak, hanem dolgozó embernek, akit munkája és teljesítménye után itélnek meg. Hát ez az amerikai szellem tette lehetővé, hogy a főiskola elnöknője legyek és a férfiaknak, akik tanári vagy igazgatói minőségben alárendeltjeim, eszükbe se jut méltatlankodni, hogy egy nő a főnökük. És Walter Pitkin tétele, hogy „negyven évvel kezdődik az élet” Európában legfeljebb a férfiakra vonatkozik, de amint látja Amerikában ránk is.

A nő életének értékes része nem szünik meg akkor, amikor elveszti ifjúságát, archorének simaságát és általában azt, amit bájnak neveznek.

Ezt mondta el okosan, egyszerűen és határozottan a nagy testnevelési főiskola elnöknője. És — igaza van.

## Anglia kénytelen gátat vetni a menekült orvosok letelepedésének

**Hatezer angol orvos sztrájkja fenyeget**

Londonból jelentik: A brit belügyminiszter — mint ismeretes — több ezer német és osztrák menekültnek adta meg a beutazási engedélyt, akiknek jelentékeny részét orvosok alkotják. Egyes számítások szerint ugyanis körülbelül 2500 olyan személy érkezett az utóbbi évek folyamán Angliába, akik azelőtt mint orvosok folytattak gyakorlatot Németország valamelyik városában.

Ezeknek a száma az Anschluss óta természetesen jelentékenyen emelkedett, miután az angol belügyminisztérium a tízezrekre menő kérvényvezők közül elsősorban olyanoknak ad beutazási engedélyt, akik vagy kimutatják, hogy töke felett rendelkeznek és így nem esnek a munkakeresők táborába, avagy olyan szakismertek birtokosai, amelyek lehetővé teszik a számukra az Angliában való megélhetést.

Ilyen körülmények között a Londonba özönlő, kifosztott s magukkal tehetetlen német s osztrák orvosok száma nöttön-nő és ezek mindannyian Angliában szeretnének letelepedni és gyakorlatot folytatni.

A dolog azonban nem olyan egyszerű. Az angol nép, amely híven ragaszkodik a tradícióhoz és kötelességének tartja, hogy az elmúlt évszázadok mintájára mindennemű politikai üldözöttel megossa hazáját, ma is változatlan részvétellel fogadja be a hontalanokat. Vallási, vagy nemzeti türelmetlenség ismeretlen fogalom a brit szigeten, de szerencsétlenségre az angol is csak ember és saját s legelső érdekeit ő sem áldozhatja fel azért, mert Középeurópa egyes országaiban az üldözés szelleme ütötte fel fejét.

Az angol orvosok most mozgalmat kezdtek és a belügyminisztériummal karöltve megakadályozzák, hogy a menekült orvosok engedélyt kapjanak angol földön az orvosi gyakorlat megkezdésére.

Sir E. Graham-Little konzervatív képviselő, az angol orvosi kamarák központi szervezetének elnöke, aki maga is orvosi gyakorlatot folytat, sajtónyilatkozatot tett s bejelentette, hogy az orvosi társadalom legnagyobb sajnálatára, gátat kell vetni a külföldi orvosok letelepedésének. Angliában ugyanis több orvos folytat gyakorlatot, mint amennyire szükség van s a kamara hatezer bejegyzett tagjai, kik egyébként is csak szerény megélhetési lehetőséggel rendelkeznek, sztrájkjal fenyegetőznek. Sir Graham-Little azt ajánlja hontalan kollégáinak — akikkel a legnagyobb mértékben együttérez — hogy vándoroljanak ki a gyarmatokra, vagy a délamerikai országokba, amelyekben itt-ott még mindig orvoshiány mutatkozik.

## Trio Drops, oh!

**Aradiak a Nilus partján**

Ismét levél érkezett a világ másik sarkából, ahol néhány ismert aradi művész találta meg a boldogulás útját. A Trio — ez a hivatalos nevük a külföldi bárók színes műsorlapján, de az idégennyelvű elnevezés három magyar, aradi életutató takar. Bihari Zoltán neve nemcsak itt Aradon, hanem Transilvania szerte jól ismert, hiszen csaknem valamennyi városnak színpadán megcsillogtatta színjátszó képességeinek legjavát. Midőn belátta, hogy a megcsappant kereseti lehetőségek mellett is a legnehezebb az elhelyezkedés, ötletesen változtatott életén: néhány kitűnő táncot tanult meg partnereivel, Karsai Böske és Borssy Manyival.

Az ötlet nem volt fantázia nélkül, a remek táncszám éppen olyan remek üzlet is volt, a külföldi bárók szívesen szerződtették a Trio Drops-t. Jelenleg a Nilus-parti ósrégi egyiptomi fővárosban Kairóban szórakoztatják az egyik legelőkelőbb bárközönséget. Nem érdektelen, ha anyagiasan érdeklődünk: mennyit keresnek? — Nagyon sokat: gépkocsit vásároltak és minden héten 5000 leit küldenek haza Aradra a szülőiknek, hogy a félretett pénzből családi házat vásároljanak.

Bihari Zoltán leveléből érdemes kiragadni néhány érdekes részletet, amelyben némi meglepéssel állapítja meg, hogy az arabok csunyábbak, mint a cigányok: ápolatlanok és tunyák, egész nap az árnyékban tepednek és csak akkor mozognak meg, ha egy idegen feltűnik a láthatáron. Akkor piszkos portékájukat addig viszik a menekülni vágyó európai után, amíg vásárol. Bihari Zoltán levelében megemlékezik arról is, hogy Kairóban jelenleg olyan hőség uralkodik, amely a legerősebb szervezetet is meggyötri.

# „Csak semmi

## udvariasság!”

Ilyen mozgalom

indult Amerikában, de az angolok nem helyeslik

Newyork. Amerikában nagy társadalmi mozgalom indult „Csak semmi udvariasság!” jelszóval. A mozgalom hívei meg akarják szüntetni a „társadalmi képmutatást”, ki akarnak küszöbölni minden felesleges, időrabló udvariassági formulát. Ha valaki meghívja egy ismerősét vacsorára, egyszerűen kérdezze meg:

— Eljön vacsorára esütörtökön, igen vagy nem?

A meghívott vagy fogadja el azonnal a meghívást vagy annyit mondjon, hogy „nem”. Semmiféle hamis kifogásra nincs szükség.

Az új udvariassági mozgalom végezni akar a hosszadalmas bucsuzkodásokkal is. Különösen sokáig szoktak bucsuzkodni a telefonáló nők. Az udvariassági mozgalom hívei azt ajánlják, hogy ha már az embernek nincs több mondanivalója, kérdezze meg: „akar még mondani valamit?” és tegye le a kagylót.

Robert Lynd, a *News Chronicle* népszerű cikkírója hozzászólt az amerikai „udvariassági mozgalomhoz”. Tréfásan elismeri, hogy az udvariasságra valóban rengeteg tintát, lélekzetet és izomerőt pazarol a civilizált ember

— Gondoljunk például arra a megdöbbentő izomerő pazarlásra, — írja — amit az a férfiszóka okoz, hogy a nőnek kalapot emelnek. Annyi energia megy veszendőbe Angliában a kalapemelgetéssel, hogy minden évben új rakpartot építenek a Themse déli partján. Valóban nagyon kevés udvariassági formulát lehet hasznossági alapon megvédelmezni. Az autobuszkalauz és én minden alkalommal köszönetet mondunk egymásnak, amikor én egy pennyt adok neki és ő egy jegyet nekem. Micsoda lélekzetzazarlás! Ha megkérek valakit az asztalnál, hogy adja ide a vaját, mindig kénytelen vagyok a teljesen felesleges „kérem” szót használni. Tökéletesen meg tudnám érteni magam, ha csak annyit mondanék: „vaját”. S vannak, akik így is tesznek. Ezek válnak az irónok regényhősnőivé.

De aztán azt mondja Robert Lynd, hogy ta-

lán mégsem egészen oktanul keletkezett minden országban udvariassági kódex. Talán mégsem pusztán komédia a sok kalapemelés, köszönetés és a többi udvariasság.

— A lényeg az, hogy udvariassági kódex mindenütt van, az udvariasság formái és szavai azonban nagyon változók. Az egyik országban a kalapját teszi le az ember, a másikban a cipőjét, a harmadikban féllábra áll és a másik lábát olyan megszire nyújtja hátrafelé, amennyire csak tudja. Az udvariasság nyelve épúgy változik, mint a közönséges nyelv. De mindig csodálatosan kifejezi azt, amit akar.

— Az udvariasság eredeti célja — azt hiszem — az emberek ellenséges ösztöneinek elnyomása volt — írja. Az emberek világosan tudtára akarták adni embertársaiknak, hogy barátok s nem veszedelmes ellenségek, ezért dörzsölték össze az orukat és végeztek sok más furcsa mozdulatot. Ma is enyhén ellenséges cselekedetnek érzem, ha valaki csak morog, ahelyett, hogy köszönetet mondana, de a barátság levegője leng körül, ha valaki bólint, mosolyog és azt mondja: „jó reggelt!”

— Az udvariassági képmutatás eredménye nem a társadalmi képmutatás megszüntetése, hanem az ellenséges érzések erősítése lenne. Ami a képmutatást illeti, meggyőződésem, hogyha levetnék

Fürdön is csak az

# AVERUS

borotvapengét sűrű és erős szakálhoz. Kérje 0,08 mm. piros címkes AVERUS borotvapengét. Felülmúlhatatlan.

az udvariasság minden szokásos formáját, még sokkal nagyobb képmutatók lennének. A primitív ember ellenséges magatartását majmolnánk, ahelyett, hogy a civilizáció barátságos hangulatának örvéndenénk.

— Aki kisértést érez, hogy az udvariassági mozgalomhoz csatlakozzék, próbálja elképzelni, milyen lenne az élet egy olyan házban, ahol a család egyik tagja sem törődne azzal, hogy a másik hoz udvariasság legven. Reggel senki sem köszönne egymásnak. Ha a fiú lekvárt akarna, komor hangon kijelentené: „Lekvárt”. Ha az apa elmondana egy viccet, senki nem nevetne. Ha az anya megkérdezné leányát: hova készül reggeli után, a lány, aki éppen könyvet olvas, úgy tenné, mintha nem is hallotta volna a kérdést.

— Hogy meggyűlölnék egymást egy ilyen család tagjai! A vad apa milyen boldogan menekülne vad gyermekei köréből! Az igazság az, hogy nem élhetünk barátságos világban sok, látszólag felesleges szó és mozdulat nélkül, ami a barátságot jelképezi. Még a kutya is csóválja a farkát, hogy bízalmat keltsen a félnék idegenben. Lehet, hogy az udvariassági mozgalom hívei a kutyákat is el szeretnék tiltani a farkcsóválástól. Talán ezt is a képmutatás egy fajtájának tekintik.

## Bombacolcsó áron

vásárolhat  
júliusban  
mindent a

## GOLYA-áruházban

Metianu 1.

## Bethlen László gróf és Haller István gróf nagyjelentőségű tárgyalásai

a transilvaniai magyar szövetségi intézmények érdekében Bucarestben

Cluj-Kolozsvárról jelenti az Aradi Közlöny tudósítója: Gróf Bethlen László, a Gazdasági és Hitelszövetségek Szövetségének vezérigazgatója és gróf Haller István, a „Han-

gya” szövetséget vezérigazgatója július 6., 7., 8-ikán tárgyalásokat folytatott Bucarestben Theodorescuval, a Banca Nationala igazgatójával és Râmniceanu, a nemzeti szövetséget vezető intézmény új vezérigazgatójával a transilvaniai gazdasági és hitelszövetségek hathatós támogatásáról és az új szövetségi törvény felmerült kérdéseiről. A tárgyalások során a legnagyobb jóindulattal nyilvánult meg a transilvaniai gazdasági és hitelszövetségek iránt, így előreláthatóan várható a legnagyobb fokú támogatás. Gróf Bethlen László és gróf Haller István a tervek szerint július 21-én kellett volna folytassa a megkezdett tárgyalásokat, amolyanba Mitita Constantinescu nemzetgazdasági miniszter is bekapcsolódott volna. Azonban az országos gyász miatt el kellett halasztani a találkozót.

A transilvaniai Gazdasági és Hitelszövetségek, mint ismeretes, nagyszabású kiállítást rendezett, melyről a legnagyobb elismerésüket nyilvánították az illetékesek s egyben felkérték, hogy a kiállítás gazdag anyagát teljes egészében vigyék el a Bucarestben megrendezendő mezőgazdasági kiállításra is.

## Két új motornélküli repülőgépet vásárolt Aradon a CFR.

Az aradi repülőtéren végzik a próbarepüléseiket a pilótáiskola növendékei: az ipariskolások és a CFR tanítványok. — Aradon végleg meghonosodott a legszebb sport: a motornélküli repülés!

Az elmúlt tavasszal hosszú riportban számoltunk be arról, hogy itt Aradon is szárnyalnak már a motornélküli repülőgépek. A motornélküli sport-repülés kezdeményezésének érdeme a CFR és az ipariskola növendékei: már a múlt esztendőben is megkezdődött a munka, amely ebben az évben különös lendületet nyert. Új gépeket alkotnak, különböző típusú repülőgépek próbálnak ki: melyik a legalkalmasabb a levegő meghódítására?

A Ciala-csálai repülőtéren már tavasz óta rendszeresen minden szombaton és vasárnap folyik a kísérletezés a motornélküli repülés titkainak a megismerésére. Kifőnően képzett vezetők útmutatása szerint tanulnak repülni a CFR és az ipariskolai növendékek. Eddig az YR motornélküli gépen kísérleteztek és tanultak, azonban ez az egy gép nem volt elegendő, mert annyi fiatal ember akart megismerkedni a repülés titkaival, hogy feltétlenül szükségessé vált néhány új motornélküli repülőgép beszerzése.

Az aradi sport-repülők vágya most teljesült: a Ciala-csálai repülőtéren ezentúl két új motornélküli gép is szárnyalhat,

a CFR növendékek számára megvásároltak két új típusú gépet, amely már a növendékek rendelkezésére áll.

A motornélküli repülők kétféle repülést tanulnak. Az úgynevezett salto-repülést, mely nem más, mint hogy a gép mintegy száz méteres ugrás után simán földre száll. A második már komolyabb kiépítést igényel: a nagy magasságban való repülés, a szél irányának, súlyedésének és emelkedésének célszerű kihasználása, amely által a motornélküli repülőgép hosszú utvonatát is berepülhet. A

rekord kísérletek most arra irányulnak, hogy a repülőgép-sárkány minél hosszabb időtartamot tölthessen a levegőben és nagy távolságot is átrepülhessen.

Érdeklődéssel kell figyelni az aradi sport-repülők kísérleteit — különösen most tarthatnak számot a nagyobb foku figyelemre, amidőn két új gép áll a rendelkezésükre. A CFR áldozatkészsége és különösen Serbanescu Toma CFR mérnök lelkes irányító munkája a legnagyobb fokú elismerést érdemli meg: sikerült meghonosítani itt Aradon is az egyik leghasznosabb és legszebb sportot: a motornélküli sport-repülést!

## HETENKÉNTI TÁRSASUTAZÁS

# PÁRISBA és ISTANBUL

Jimoliától Lei 6.100—12.400

Constanta-tól Lei 4.200—5.950

Felvilágosítással szolgál és beiratkozásokat eszközöl az

## „EUROPA”

Román Nemzeti Utazási és Idegentorgalmi vállalat  
Aradon: „EUROPA” Strada Regina Maria 10.

# Anglia sürgetni kívánja a csehszlovákiai tárgyalások kialakulását

Enyhül az európai feszültség. — Hitler lépése kedvezően befolyásolta a nemzetközi légkört

Párisból jelentik: Tegnap délelőtt Halifax lord angol külügyminiszter, Daladier francia miniszterelnök és Bonnet francia külügyminiszter együtt ebédelt, majd pedig bizalmas tanácskozásra vonultak vissza, amelyen rajtuk kívül senki sem vehetett részt. Beavatott politikai körök értesülése szerint Halifax hangsúlyozta, szeretné, ha a prágai tárgyalások gyorsabban folynának. A külügyminiszteriumhoz közelálló körökből kiszivárgott hírek szerint

*Németország semlegesíteni kívánja Csehszlovákiát és az az óhaja, hogy Csehszlovákia mielőbb mentesítse magát a francia és a szovjet katonai szerződésektől, aminek ellenében Németország hajlandó lenne a többi nagyhatalmakkal garantálni a területi függetlenségét.*

Ehhez pedig az is kellene, hogy a prágai kormány katonai erejét lényegesen csökkentse. Francia körök szerint ez a kívánság annyit jelent, hogy Németország kelet felől minden nyomástól mentesülne és így minden erejével nyugat felé fordulna.

A Matin írja: A tegnapi diplomáciai tárgyalások — mint ahogyan előrelátható volt — nem hoztak szenzációs eseményeket. Lord Halifax külügyminiszter tegnap többször beszélt telefonon Chamberlainnel azon a vonalon, a melyet kizárólag az angol külügyminiszter használatára építettek ki London és Páris között. Francia tájékoztató körökben úgy tudják, hogy a lord Halifax és Daladier közötti tanácskozásokon mindenek előtt megállapították, hogy

*a két állam külpolitikai célkitűzései változatlanul azonosak.*

Francia diplomáciai körökben rendkívül erős hatást váltott ki az a tény, hogy Hitler kancellár Londonba küldte bizalmas hívét Wiedemann kapitányt azzal a céllal, hogy a kancellár üzenetét közvetítse az angol kormánynak.

*A helyzetet Hitler lépése kedvezően befolyásolta és az atmoszférát még jobban meg-*

*javították azok a Prágából érkezett hírek, amelyek szerint a csehszlovák kormány a szudeta-németek kívánságait nagyjában nemcsak teljesíteni hajlandó, hanem a vonatkozó javaslatokat a legsürgősebben törvényre emeli.*

Párisban tegnap este hírek terjedtek el, a mely szerint az európai feszültség nagymérvű enyhülése várható.

*Wiedemann kapitány Obersalzbergben Hitler birodalmi vezérnek állítólag kedvező jelentést tett londoni útjáról. Hír szerint Hitler konkrét javaslatokat nyújtott át a csehszlovák kérdés megoldása szempontjából Londonban és ezt Halifax lord angol külügyminiszter megértően fogadta.*

*Német körök szerint Wiedemann londoni látogatása lényegesen enyhítette a jelenlegi feszült helyzetet és Berlinben természetesen találják, hogy a német kezdeményezést most alaposan megvitatják Párisban.*

*Londoni illetékes helyen nem osztják a berlini derülést és nem hiszik, hogy hamarosan folytatni fogják a tárgyalásokat a közeledés céljából. Állítólag Halifax külügyminiszter Wiedemann kapitány javaslatára azt válaszolta, hogy melegen üdvözlö minden lehetőséget, amely a két hatalom viszonyának megjavítására irányul, de mielőtt leülne a tárgyalásokhoz és folytatnák a négy hónappal ezelőtt az Ausztria bekebelezése következtében félbeszakadt tárgyalásokat, enyhíteni kell a közép-európai helyzetben beállott feszültséget és békében kell megoldani a csehszlovákiai kisebbségi kérdést.*

Itt írjuk meg azt is, hogy Chamberlain miniszterelnök az alsóházban egy kérdésre a következő írásos választ adta: Wiedemann kapitány nem formális megbeszélés végett jelent meg a külügyminiszteriumban. A kapitány, aki jó összeköttetésekkel rendelkezik német politikai körökben, csak azokat a kijelentéseket ismételte meg, amelyeket a német kormány már meg-

(A delegátusok kitünően emlékeztek arra, hogy Berlinben milyen körülmények között vették el Helsinkitől a rendezési jogot).

A nilusi hajón megállapodtak abban is, hogy ha Japán huzná-halasztná a dolgot és akkor mondana le, amikor már Helsinki indulni nem tud, akkor

London azonnal „beugrik”, mint ahogyan beugrott 1908-ban sokkal nehezebb körülmények között Olaszország helyett.

Anglia azonban most annival előnyösebb helyzetben van, hogy rendelkezésre áll a világ legszebb stadionja. A Wembley-stadion a kibővítés óta 140.000 néző befogadására alkalmas.

Az angol delegátus, Lord Aberdare azonban hangsúlyozta, hogy

*nem tartaná fair dolognak, ha Anglia igényével most jelentkeznek, elismeri Finnország elsőbbségi jogát és ha Helsinkit vállalkozik a megrendezésre, akkor csak 1944-re tart Anglia igényt.*

2. A japán delegátussal közölték, hogy a NOB pénzbeli biztosítékot és kormány-nyilatkozatot kér az olimpia megrendezéséért illetően. Közölték a megbízottal, hogy május 18-ra kérnek választ.

Május 18-án Brüsszelben Baillet-Latour gróf lakásán egy szűkebb bizottság értekezletet tartott. Részt vett ezen Rosen báró svéd olimpiai megbízott is, aki már előzőleg a zürichi „Sport”-nak adott intervjújában közölte, hogyan áll a helyzet a japánok „rendezése” s „előkészületei” körül.

A külföldi világlapokkal egyidőben szintén megírtuk, hogy az olimpiai megbízott, akit Japánba küldtek tanulmányutra, lesújtó hírekkel tért haza. A megfigyelő jelentette, hogy az előkészületek teljesen kezdetleges stádiumban vannak és egyáltalán nem felelnek meg az olimpiai tradícióknak.

A nyelvtudás terén is súlyos a helyzet és a legbábelibb zűrzavarra van kilátás.

Ez a jelentés módot adott volna a NOB-nak arra, hogy az előkészületek elégtelensége címén vegye el a rendezési jogát Tokiótól.

## A szilárd tekintély három hónapjának mérlege

### A belügyminisztérium szerepe az ország megnyugtató állapotában és új közigazgatási alapokra helyezésében

Az ország élére állított kormány célja elsősorban a lelkek megnyugtatója volt. Az Armand Călinescu vezetése alatt álló belügyminisztériumnak ebben a munkában tulnyomó szerep jutott. Ismert, milyen súlyos volt a nyugtalanság, mely egy pillanatban magát az államéletet is veszélyeztette. Határozott ember kellett, aki szilárd tekintéllyel, de igazságos mértékkel, megtegye az általános megnyugvás érdekében szükséges intézkedéseket.

Az állam polgárai ma új bizalommal tekintenek az államtekintélyre, mely a termelés és a munka új korszakának kezdése érdekében el tudta egyengetni a talajt.

Az állam polgárainak ez az új nevelése teljes mértékben válik az új közigazgatás bevezetésével, amelynek ugyancsak óriási szerep jutott a belügyminisztériumra.

Három hónap előtti kiáltványában a kormány kijelentette:

„Kormányzásunk a törvényes jogrend jegyében fog kifejlődni. Végrehajtjuk az államszerkezet reformját. Racionalizálni és egyszerűsíteni fogjuk a hivatalokat, hogy megfeleljenek a tényleges szükségleteknek s az adófizetők által nyújtott fenntartási lehetőségeknek. Gondosabb szabályokat fektetünk le a személyzet alkalmazására és kiválogatására vonatkozólag. Az eredmény, mely felé törekedünk, kell, egy hozzáértő államszerkezet s dolgozó, de jobban fizetett tisztviselő.”

Elkészítjük a helyi közigazgatás új beosztását. A régi rendszerben a pártklienturák kívánságait érvényesítették. Be kell vezetnünk a gazdasági szeltemet s a közérdekek iránti gondoskodást. Ezzel egyidejűleg szigorúan meg kell határoznunk a vezetők felelősségét. A közigazgatási egységeket és működésüket a történelmi hagyományok, az építő tevékenységhez szükséges források s a közlekedés korszerű eszközeinek szem előtt tartásával határozzuk meg.”

A kormány betartotta mind e fogadalmakat. Valóban, a politikai pártok megszüntetése után, az államrend védelmére vonatkozó törvény elkészítése és Armand Călinescu-nak a feloszlott volt Vasvárdi alakulat tevékenységére vonatkozólag a minisztertanácshoz intézett jelentése után, a rend uraima következett s hozzáfogtak az új közigazgatási reform-tervezet elkészítéséhez.

Ebben az időben maga Öfelsége II. Carol király is ellenőrző látogatást tett egyes vidékeken, a különböző tartományok prefekturáin és városházain, személyesen állapítva meg a dolgok állását.

Valaha évtizedeket igénybe vevő titáni munka valósult meg nálunk három hónap alatt... Az új államrend diadalának ez a legértékesebb jele.

## Az Aftenpostentől „Japán mély sajnálkozásáig”

Egy szenzációs hír útja a cáfolatok sorozatán keresztül

Az elmaradt tokiói Olimpiász története

Tokióban most káprázatos fényvel ülik meg az évfordulóját annak a napnak, amelyen a Távolkelettel megkezdődtek az ellenségeskedések. Az ünnepség nagyvonalúságban és pompában minden eddigit felülmúlt s azon maga a mikádó is résztvevett.

A háború megkezdésének évfordulója július 7-ike volt és ezen a napon határozta el a japán kormány az olimpia lemondásának nyílt közétételét.

A Japán kormányban az a felfogás kerekedett felül, hogy most már nyilván közölni kell a kormánynak azt a régebbi tervét, hogy sem az olimpiát, sem a császári ház jubileumának emlékére tervezett nagyszabású világkiállítását — nem rendezik meg.

A „Rador” hírszolgálati-iroda már július 11-én jelentette a nagy eseményt, a skandináv lapok ugyan csak világgá röptették a hírt: Japán lemond. Ezeket a híreket elsőnek közöltük.

Az M. T. I. július 13-án a következő jelentést adta ki a „Rador” híradásával kapcsolatban:

Tokió, július 13.

Matsuzo Nagai, az 1940. évi olimpiai játékok rendezőbizottságának főtárgyalója közölte Francois Pietri-vel, a Francia Olimpiai Bizottság tagjával, hogy azok a hírek, amelyek szerint Japán lemondott volna az olimpiai játékok megrendezéséről, minden alapot nélkülöznek.

Januárban hoztuk az „Aftenposten” jelentése alapján az első hírt arról, hogy a tokiói olimpia elmarad. A nemzetközi olimpiai bizottság északi államokhoz tar-

tozó tagjai kijelentették, hogy a háborus Japán nem rendezheti meg az olimpiai játékokat.

Amint a távolkeleti háború részleteiről az egyes hírek érkeztek, —

az angol sportszövetségek sorra mondták ki, hogy nem vesznek részt az olimpián, ha azt Tokióban rendezik.

A NOB nagyon jól tudja, hogy Tokióban nem lesz olimpia és hogy téli olimpiát sem tartanak sem Sapporóban, sem máshol. Egyes delegátusok azonban azt a felőrást vallották, hogy még a látszatát is kerülni kell annak, mintha a NOB-ot politikai szempontok befolyásolhatnák és mivel Japán részéről hadüzenet a mai napig sem történt, a NOB nem akarta tudomásul venni, hogy a Távolkeleten bizonyos nyugtalanság észlelhető.

Márciusban a delegátusok egy nilusi hajón tanácskoztak. Napokig pompásan éltek, az egyiptomi kormány olyan fogadtatásról és ellátásról gondoskodott, amire még nem volt példa. Attól kezdve, hogy a kongresszust Faruk király megnyitotta, a delegátusok előtt valósággá vált Kelet minden pompája...

A NOB hivatalosan nem érintette a kongresszus során a tokiói olimpia ügyét, hanem arról tanácskozott, hogy a világszerte teniszezők amatőrök-e. De közben: 1. Titkos értekezletet tartottak, amelyen kimondták, hogy Japán az olimpiát meg nem rendezheti. Kimondták, hogy a rendezés joga automatikusan Helsinkit illeti meg.



## ARADI KOZLONY

Telefon: 11-51. Sürgőnycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

## Előfizetési áraink:

Egy évre . . . 840 lei || Negyedévre 210 lei  
Hónapról . . . 420 " || Egy hó. apra 70 "

## Maria királyné emlékezete



Az ország gyászban van. Maria királyné meghalt a Pelisor-kastélyban. Az anyakirályné megérezte a halál fagyos ujjait, a drezdai szanatóriumból visszatért „az én országom” földjére, hogy itt lehelje ki lelkét. Ezen a földön akart meghalni, amelyet annyira szeretett, imádozott, melyet a nagy háború idején csodálatos intelligenciájának minden eszközével annyira védett.

Maria királyné belépett az örökkévalóságba. Halála nem egyszerű elmúlás, egy harcoknak a legendák mesevilágába és a történelembe való belépte.

Az istenek kegyesek voltak ezzel a kivételes egyéniséggel. Megáldották szépséggel: a mesebeli királynő szépségével Felruházták élnék intelligenssé, művészi érzékkel, kitartó, erős, hősies jellemmel ajándékozták meg.

Maria királynénak része volt örömben, fájdalomban egyaránt. Mindkettőt intenzíven és erőlköcsli elkövetéssel viselte. A győzelem feletti fenséges örömet az újjáépítés melankóliájával élte át. Vándorbotot vett a kezébe, hogy a tengeren túl hirdesse „az én országom” szépségeit és kincsét.

A fájdalom és szomorúság óráiban a remény öröme, a gyengék számára biztatást hagyott maga mögött.

Az ország siratja királynéja halálát, az egyedül, utánozhatatlan, soha el nem feledhető királyné elmúlását.

**IDŐJÓSLAT:** Mérsékelt légáramlás, felhő átvonulások, néhány helyen eső. A hőmérséklet kissé emelkedik.

**ZÜRICH TÖZSDEZARLAT:** Páris 12.06 London 2.48 háromnegyed, Newyork 437, Brüsszel 73.85, Milanó 22.98, Amszterdam 240.10, Berlin 175.35, Prága 15.08, Varsó 82.40.

— Aradiak a strálerok „evezős-karavánjában”. A „Straja Tării” országos szervezetének rendezésében evezős karaván indul el augusztus elsején Giurgiuból Constantara. A karaván résztvevői a tervek szerint augusztus 15-ikén érkeznek meg Constantaba és részt vesznek a tengerészeti ünnepeken. Az 500 kilométeres uton Aradról a „Straja Tării” két tagja, két kereskedelmi liceumi tanuló: Motiu Aurel és Russu Iosif vesznek részt. A constantai ünnepség után hazatérő újak magukkal hozzák a „Straja Tării” által ajándékozott kajákat. Valószínű, hogy az aradi „Straja Tării” rövidesen több hajót kap, mert Aradot a „Straja Tării”-szervezet egyik evezős központjává akarják fejleszteni.

— Jelentős változás készül a buzaértékesítési rendszerben. Bucurestiből jelentik: A földművelésügyi minisztériumban törvénytervezetet készítettek, amely szerint jelentős változásokat eszközölnek a buzaértékesítési rendszerben, különös tekintettel a malomiparra. Visszaélések elkerülése céljából a kihágások ügyében megvitatják az eljárásokat és a malmok ellenőrzését megszigorítják. (Rador.)

— Uj vezérkar a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank élén. Budapestről jelentik: Weiss Fülöp a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank 80 esztendősnökigazgatója lemondott. Helyét Teleszky János volt pénzügyminiszter tölti be. Ugyancsak lemondott Stein Emil a bank vezérigazgatója is. Azt hiszik, hogy helyére Lamotte budapesti alpolgármester kerül. (Rador.)

## Gyermekek részére vásárolnak előszerzetettel gázárlacot

Budapesti jelentések szerint a magyar fővárosban három nagy üzlet tulajdonosa korszerű „üzleti cikket” hozott forgalomba: gázárlacot. Tehát a jövőben úgy lehet gázárlacot vásárolni, mint a — nyakkendő.

Az üzlet első vásárlója — furcsán hangzik — egy hároméves gyerek volt. Mamája kíséretébe érkezett s olyan természetes hangon, mintha csak cukorkát kérne a kereskedőtől — gázárlacot kért. Ugynevezett munka-gázárlacot kapott a kisfiu s miután az édesanyja is vásárolt egyet, kijelentette:

— Ezentul nyugodtabban olvasom az újságot. A gázárlac-üzlet vezetőinek állításai szerint naponta átlag 20—30 árlacot vásárolnak és sokkal több a női vevő, mint a férfi. A könnyelműeknek mondott nők a látszat szerint előrelátóbbak. Megható, hogy minden nő először gyermekének vásárol gázárlacot. Megtörtént, hogy egy fiatal nő férjének akart gázárlacot vásárolni s amidőn tudomására hozták, hogy a gázárlacot személyesen is fel kell próbálni. Sainálkozva hozta tudomásul:

— Milyen kár, — pedig kellemes meglepetésnek szántam . . .

— Az aradi „kontár-vizsgák” ügye. Az aradi munkafelügyelőség felhívja mindazokat az iparosokat, akiknek szakmai képesítésükről megfelelő okmányaik nincsenek, illetve iparigazolvánnyal nem rendelkeznek, hogy jelentkezzenek a munkafelügyelőségen. Az új módosított ipartörvény ugyanis módot ad arra, hogy azok az iparosok, akiket eddig kontároknak tekintettek, vizsgát tegyenek abban az esetben, ha 1936. április 30-ikán, az ipartörvény életbelépésekor már önálló műhelyük volt és az akkor legalább már öt éve működött, másrészt pedig, ha elfogadható módon igazolni tudják, hogy valóban kitanulták szakmájukat.

— **UTLEVÉLKÉRŐK FIGYELMÉBE!** Stoichitoiu Constantiu csendőrezredes, az aradi rendőrkész-túra parancsnoka közli mindazokkal, akik utlevelet óháltanak kapni az aradi rendőrkész-túráról, hogy kérvényeikhez a törvény által előírt valamennyi okmányt mellékelni kell. Bármely iratnak hiánya következtében utlevelet senki sem kaphat. Abban az esetben azonban, hogyha az iratok hiánytalanul megvannak, bárki minden közbenjárás nélkül 24 órán belül megkapja a kérvényezett utlevelet.

— Uj egészségügyi intézmény Tusnad-fürdőn. Tusnadról jelentik: Figyelemreméltó eseménye volt Tusnad-fürdőnek: ugyanis elkészült és megnyitott az Ardeal — erdélyi kisebbségi újságírószervezet által épített pompás üdülő-otthon. Az épület Tusnad egyik legszebb helyén, közvetlenül az Olt folyó mellett épült és 10-pompás, minden komforttal ellátott szoba, hatalmas étkező-és táncterem, valamint vendéglő áll a vendégek rendelkezésére. A megnyitás ünnepélyes keretek között folyt le Tusnad város vezetőinek jelenlétében.

## Betörés a Studióban



— ... a további részleteket, hölgyeim és uraim, olvassák el a holnapi lapokban... Jó éjt!



— Szőlősi István 75 éves. Szőlősi István, az általános ismert és köztiszteltben álló nyugalmazott aradi tanár, a Kölcsey Egyesület tevékeny főtitkára pénteken, július 22-én tölti be 75-ik születésnapját. Ez alkalomból a közmegebecsülésnek örvendő Szőlősi Istvánt családtagjal szükkörü vacsora keretében halmozták el jókívánságaikkal. A rokonszenves tanárt születésnapja alkalmából egyébként számos barátja és tisztelője kereste fel szerencsekívánataival.

— A házasságkötés új korhatára Törökországban. Az „Ankara” című újság írja: A Nemzeti Nagygyűlés legutóbb módosította a polgári törvénykönyv 88-ik pontját, amely a polgári lakosság házasságkötésének korhatáráról intézkedik. A módosítás szerint ezentul a török férfiak nem léphetnek házasságra 18, a leányok pedig 15. éves koruk betöltése előtt. A hatóságok nagyon kivételes esetekben megengedhetik, hogy a török polgár 15, a leány pedig 14 éves korában házasságra lépessen, de ehhez szülői beleegyezés feltétlenül szükséges. Az új törvény indoklásában kimondja, hogy a házasság korhatára az egyes nemzeteknél különböző, ennek meghatározásánál figyelemmel kell lenni a lakosság szervezetére, az éghajlatra, a megélhetés, illetve a kereseti források lehetőségeire, az egyes személyek egyéni körülményeire. A Nemzeti Nagygyűlés a módosítással közeledni kívánt a többi népeknél fennálló szokásokra és határozmányokra.

— Idősebb embereknel, kiknek székletete rendszeres és fájdalmas, sokszor már napi 3—4 evőkanál természetes „Ferenc József” keserűviz is meghozza a megfelelő béltisztulást és a kielégítő anyagcserét s így jelentős megkönnyebbülést idéz elő. Kérdezze meg orvosát.

— Biciklistát gázolt Aradon egy Timisoara-temesvári luxus-autó. Csütörtökön délután 3 óra tájban kisebb közlekedési baleset történt Aradon. Az 1057-es rendszámú, Timisoara-temesvári kétüléses luxusautó, amikor a Regina Maria-ut közlekedő utvonalaról a Szentháromság szobor melletti taxiállomás közelében a Bratianu-ucca felé akart kanyarodni, elütötte az 1802-es rendszámú biciklist, amelyen egy 14 éves kifutófiu ült. A karambol következtében a kerékpár utasa leestett géperől és sérüléseket szenvedett, míg biciklijére erősen megrongálódott. A sebesültet a gázoló autó az időközben előkerült rendőrszem kíséretében a központi kórházba szállította. A baleset ügyében megindult a rendőri eljárás.

— Nyitott biciklit nyelt. Nemcsok Gábor tizenöt éves kiskunfélegyházi fiatalember, aki egy hónappal ezelőtt öngyilkossági szándékkal nyelt egy körülbelül 15 centiméter hosszú zsebkést. Az orvosok, akiknek fájdalomról panaszkodott, előbb nem akartak hitelt adni a fantasztikusnak látszó történetnek, de a röntgen kiderítette, hogy a fiatalember igazat mondott. Az éles zsebkés össze-vissza sebezte beleit. Mielőtt megoperálták volna, Nemcsok Gábor elmondotta, hogy öngyilkosságot kísérelt meg a késsel és szerelmi bánata miatt akart meghalni. A szanatóriumban megoperálták és most élet-halál között lebe.

— A tornaegyesület turista-osztálya vasárnap kirándulásra és turál: Băile Moneasa—Mehyáza fürdőre autocomionokkal. Indulás szombat délután 5 órakor és vasárnap reggel 5 órakor. Tekintettel a rendkívül nagy érdeklődésre, a péntek estig meghosszabbított jelentkezési határidőig szükség szerint a harmadik kocsi is inditják. Köztölt létszámok, rendkívül kedvezményes árak. Vezetők: Dávidházy Kálmán és Bodnár József. A kerékpáros osztály szombat délután 3 órakor indul. Vezető: Borsos Andor. Ezek az indulások az egyesületi helyiségtől. Vasárnap reggel 6 órai indulással népes kirándulás a Hármasszigieti városi menedékházhoz. Találkozás fél 6 órakor a 6-os autobusz végállomásán. Vezető: Urmössy Sándor. Podgoria—Mehyáza turák: első csoport könnyű uton. Indulás szombat délután a 14.35-ös villamossal. Utirány: Cuvin. Măgura. Ó-Voina, Nagy-cladovai völgy, Chiciora—Kicsiora, itt szállás az Erdész lakban. Vasárnap: lementel Casoiara, délután Livorscon keresztül a Iernova-i gerincen Radnara. Vezető: Pintér László. Második csoport, csak gyakorlatlott turistáknak. Indulás szombat este a 8.20-as CFR-vonattal. Utirány: Ghloroc—Gyorok, Chetiches—Kecsks, faiskola, Nagy-cladovai völgy, méz-völgy, Chiciora—kicsioral erdészlakhoz, hol szállás. Vasárnap csatlakozás az első csoporthoz. Visszatérés a Radnáról 18.50-kor induló vonattal. Vezető: Somodi Jenő. Az emlékmű-bizottság felkérésére adományok köszönettel fogadtatnak.

## Nyári falumunkára köte'ezett fiatal hatósági orvosok Aradon és a megyében

Bucurestiből jelentik: A „Romania“ legújabb ideérkezett száma részletesen közli mindazon fiatal hatósági orvosok neveit, akiket dr. N. Marinescu tábornok, egészségügyi miniszter „nyári falumunkára“ küld ki, hogy a falvak közegészségügyi állapotát, hivatali esküjüknek megfelelően, feljavítsák. A miniszter a különböző kórházakban és közegészségügyi intézményekben, állami alkalmazásban álló fiatal segédorvosokat és bentlakó alorvosokat utasított rendeletileg, hogy ezt a nem szociális munkát augusztus elsejétől kezdődően megkezdjék, egyben pedig az illetékes megyei prefekturák hatásköre alá helyezte őket, hogy az érdekelt vármegyék részéről helyezték ki az orvosokat mindazokra a helyekre, hol szükség van rájuk.

Aradmegye területén az alábbi fiatal segédorvosokat rendelte a miniszter nyári falumunkára:

Aradmegye területén kezdik meg működésüket augusztus hó 1-étől kezdődően: dr. Popescu Deheleanu Margareta, dr. Leza Cornelia gyermek-kórházi segédorvosnők, dr. Pacu Eugen, dr. Miron Tabic, dr. Stoiculescu Mircea és dr. Givulescu Mircea aradmegyei központi kórházi segédorvosok.

Albamegyébe nyert beosztást: dr. Noveanu Nicodim Aradról és dr. Pop I. Paul Sebis—Borossebesről.

Brailamegyébe nyert beosztást: dr. Garda Florica aradmegyei központi kórházi alorvosnő.

Putnamegyébe: dr. Micles Vasile, az aradmegyei gyermekmenhelyből.

Tecucimegyébe: dr. Ferdinand Rózsa segédorvos az aradmegyei központi kórházból.

Romanatimegyébe: dr. Iosif Vaina segédorvos az aradi tudószanatóriumból.

A közegészségügyi minisztérium dícséretre méltó szociális akciójának keretében, mellyel egyébként a fiatal orvosoknak a városokba történő beözönlését kívánja a lakosság érdekében elmentesíteni, a fiatal hatósági orvosok külön munkáját azzal is honorálják, hogy a rendszeres fizetésükön kívül havonta 2000 lejt kapnak napidíjként. Remélhetőleg a kormányának ez az áldozatkészsége meg fogja hozni a maga kívánatos eredményeit és a fiatal orvosok valóban áldozatkész munkával váltják valóra a közegészségügyi miniszter uttoró jelentőségű célkitűzéseit.

— VERESRE VERTÉK A VEREKEDŐ SPARKOW MOTIT. Spakow Moti, aki éveken keresztül Románia hivatásos ökölvívó bajnoka volt, csunya botrány középpontjába került. Spakow Costantában — ahol nyilván a legutóbbi bajnoki döntőben szenvedett vereségét igyekezett felejtetni — az uccán bántalmazott egy fiatal embert. Az ucca népét annyira felbőszítette, amiért az ökölvívó visszaelt testl erejével, hogy megrohanták és véresre verték. Utána a rendőrségre kísérték a póruljárt ökölvívót.

Poloskairást, par-ketta surolást vállal **LOVAS** lakástisztító, Str. Oituz 111

— Természetjárás. A „Carpatina“ turista-egyesület Czárán I.-osztály kirándulásai: F. hó 23-án délután fél 3 óras villanyossal: Livada—Casoia és vissza. Vezető: Timkó E. F. hó 23-án délután 6 órakor villanyossal: Livada—Casoia, másnap Livorse—Iernova—Soimos—Radna. Vezető: Szabó János. F. hó 23-án délután 6 óras villanyossal Páncotara, onnan autocomionnal Casoiara. Vezető: Földes Géza. F. hó 24-én reggel 6 órakor autocomiont indítunk Casoiara. Mindkét autókirándulásra jelentkezni Sándor I. és Társa irodában lehet. F. hó 24-én reggel 5 óras villanyossal: Radna—Soimos—Iernova és vissza. Vezető: Fényes S. Aug. 4-én egy nyolcnapos gyalogtúrát rendezünk a radna-vechel havasokba. A részletes program megtekinthető a fenti irodában és a szerda esti hivatalos órák alatt az egyesületi helyiségben. Tekintettel az országos gvaszra, a péntekre hirdetett vacsoránkat 26-án, kedden este tartjuk meg a vársétány vendéglőjében. Vacsorajegyek a fenti irodában válthatók ki. A vacsorát csak az előre kiváltott jegyekre szolgálják fel.

— A vakbélgyulladás veszélye elleni védekezés egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit hetenként legalább egyszer a természetes „Ferenc József“ keserűvízzel — reggel éhgyomorral egy pohárral — alaposan kitisztítja. Kérdezze meg orvosát.

### INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

WEISZ gyógyszerár, Piața Avram Iancu 12. (Tel.: 25—20.)  
JANKA gyógyszerár, Bulev. Reg. Ferdinand 25. (Tel.: 11—00.)  
Dr. DICK gyógyszerár, Str. Mărășești 1. (Tel.: 17—68.)

## Julius 30-ára halasztották

az ügyvédkamarai dékánok Cluj—kolozsvári értekezletét

Annak idején megemlékeztünk arról, hogy a transilvaniai ügyvédi kamarák dékánjai e hó 24-én, vasárnap értekezletre ülnek össze Cluj—Kolozsváron, ahol a kisebbségi ügyvédek nyelvvizsgálásával kapcsolatos kérdéseket beszélnek meg. Az aradi ügyvédi kamara csütörtökön értesítést kapott, hogy Caroiu Ioan dr. Brasov—brassói ügyvédi kamarai dékán kezdeményezésére ezt az értekezletet a nemzeti gvaszra való tekintettel el-

halasztották és július 30-án délelőtt 10 óra kezdettel tartják meg a Cluj—Kolozsvári Igazságügyi palotában lévő ügyvédi kamara helyiségében.

Az aradi ügyvédi kamara megbízottal szintén részt vesznek az értekezleten, annál is inkább, mert a kamarát felkérték arra, hogy részletesen ismertesse a kisebbségi ügyvédek nyelvvizsgálásával kapcsolatban követt eljárását.

## Diplomáciai bonyodalmak

Korda Sándor legújabb Lawrence-filmje miatt

London. Az egész angol kulturális élet nagy figyelmet szentel a török kormány diplomáciai uton történt tiltakozásának egy Korda-film ellen. A török kormány ugyanis tiltakozott az angol külügyi hivatalban a „Zendülés a sivatagban“ című film ellen, amelyet Korda Sándor készített jelenleg, s amelynek tárgya Lawrence ezredesnek, „Arabia koronázatlan királyának“ kalandos élettörténete. A török kormány sérelmesnek találta a film egyes részeit, amelyek az arabok által a török hadsereg fölött a világháborúban aratott győzelmét ábrázolják.

A diplomáciai bonyodalmat természetesen meg fogják oldani, noha Korda Sándor a filmben teljesen angol szellemben járt el, mint ahogy eddigi filmjeiben is mindig az angol

szellemet és az angol imperializmust helyezte piedesztálra. Kordáról már többször megállapították, hogy ő a „legangolabb“ filmember, sőt valójában ő az, akinek először sikerült igazi nagy angol filmeket készíteni. A VIII. Henrik és a Vörös Pimpernel s a többi nagy Korda-film, mind az igazi angol történelmi levegőt eleveníti meg, s egyben nagyszerű propagandamunkát végez nem annyira Anglia, mint inkább a magasabbrendű angol célkitűzések érdekében. A Lawrence-film természetesen hasonló szellemben készült és minthogy a rejtélyes Lawrence a világháború kisázsiai részének legnagyobb sikerű antanthadvezére volt, az ő tevékenységeinek felelevenítése természetesen ezredes egymagában volt az egyik legveszélyesebb ellenfele.

## Hóhullám az északi sarkon!

Az eszkimók kétségbeesve dobják el prémruháikkal

Newyorkból jelentik: Amerikát hatalmas hóhullám perzseli végig. A hőmérséklet 90 fok Fahrenheitot (46 Celsius) mutat. A levegő magas páratartalma még elviselhetetlenebbé teszi a hőséget. A kánikulának a nagyvárosokban több halálos áldozata is van. A hőség valóságosan amerikai méretű népvándorlást indított a tengerpartok felé. A túrdőhelyekre vezető utakat eltorlaszolja a gépkocsik tizezrei.

A hóhullám még az északi sarkvidéket se kíméli meg. Alaszka egy részén, 500 kilométerre az északi sarkkörtől, 70 fok Fahrenheitot (36 Celsius) mértek. Az eszkimók kétségbeesetten dobják le prém-öltözékeiket.

## Új orvosi csodaszert:

### a tüszőhormon

Gyógyítja a gyomorfekélyt, a szivtáji szorongást, az érelmeszesedést

Budapestről jelentik: A Budapesti Orvos-egyesület utolsó tudományos ülésén dr. Csépay Károly egyetemi magántanár rendkívül érdekes előadást tartott a gyomorfekélynek, illetve a patkóbélfekélynek tüszőhormonnal való kezeléséről. A tüszőhormon a petefészekből választódik ki és a vele való gyógyításra az az elgondolása készítette, hogy a gyomorfekély nőknél ritkábban fordul elő, lefolyásában enyhébb és sokban eltér a férfi gyomorfekély-betegségétől. Hatással volt próbálkozására az is, hogy egy külföldi tudós egy év előtt gyomor- és bélbetegségekben, különösen gyomorhurutnál és fekélyes vastagbélgyulladásnál jó eredményeket ért el tüszőhormon és C-vitamin együttes adagolásával.

Dr. Csépay az új gyógyítási eljárás hatásosságának bizonyítására a következő hét feltételt tartja szükségesnek: 1. Csak klinikailag biztos fekélyesetek számíthatnak. 2. Az új szernek nemcsak egyes esetekben, hanem az esetek túlnyomó többségében hatásosnak kell lennie. A gyógyulásnak nemcsak alanyi, hanem tárgyi feltételei is fennforogjanak. 4. A gyógyszer ne csak teljes pihenés és a szigorú étrend betartása mellett legyen hatásos. 5. Az adagolt új gyógyszeren kívül a beteg semmiféle más szert ne kápon. 6. Különös bizonyítói ereje azoknak az eseteknek van, amelyekben az előzetes diétás és eddigi szokásos gyógyszeres kezelés hatástalan volt és csak az új szer adagolására gyógyultak meg. 7. Akadályozza a szer a betegségbe való visszaesést.

Csépay tanár harmincnégy gyomorfekély

és patkóbélfekély esetet kezelt tüszőhormonnal e feltételek szemmel tartásával. Közülük harminchét klinikailag és anatómiailag vagy teljesen meggyógyult, vagy a gyógyulással határos javulást mutatott. Az utóbbiak kezelését folytatja. A harmincnégyedik esetben a klinikai javulás ellenére a „fekélyfészek“ még változatlan megvan.

Az előadáshoz dr. Zárday Imre főorvos szólt hozzá azzal, hogy ő is gyógyító hatást vár a tüszőhormontól gyomorfekélyeseknél, annál is inkább, mert tudomása szerint a tüszőhormonnak sokoldalú a hatása. Erre bizonyítékok azok az esetek, amikor kimutatható szervi ok nélkül fennálló szivtáji szorongás, nyomás, halálélelemérzés megszüntethető tüszőhormon adagolással. Saját megfigyelésén kívül ezt bizonyítják külföldi tudósok is. Ez a tudós olyan enyhe szívelváltozásokat, amelyeket csak az elektrokardiogram tudott kimutatni, eltüntetett tüszőhormonnal. Dr. Zárday maga számos esetben észlelte az ugynevezett ideges szivpanaszok teljes megszűnését tüszőhormonnak tablettá alakban való adagolására. Meggyőződése, hogy a koszorus erek életani szűkületét is feloldja a tüszőhormon. Ezt alátámasztják azok az állatkísérletek is, amelyek a tüszőhormon vértágító hatását mutatták az agyereken és a végtagereken. Ez a feltételezett általános értágító hatás lett a tüszőhormon jó hatásának magyarázata gyomorfekély esetén is, hisz a fekély keletkezésében mindig számításba kell venni az érgörcsöt és a nyálkahártya vértelenségét.

# Mesebeli kincset

## találtak egy régi párisi ház falában

XV. Lajos lovászmesterének aranyai kerültek elő

Páris romantikus diáknegyedében, a Quartier Latin pittoreszk szűk utcái során nagy az izgalom, a sürgés-forgás: mesebeli kincset fedeztek fel a Rue Moufétard egyik lebontásra ítélt, öreg házának falában.

Paul Battistiti kőműves bukkan rá a kincsre, a Rue Moufétard 53 számú ház harmadik emeletének egyik közfalában. Egy kendőbe csomagolva találta a nagy halom Louis d'or-t, amelynek értéke a jelenlegi árfolyam mellett több mint kétfélmillió frank. Ez az érték mára tetemesen megnövekedett, mert vasárnap újabb nagymennyiségű arany pénz került elő a kincseket tartalmazó épületrom lebontott falából: 78 újabb Louis d'or bukkan fel az óvatossan dolgozó csákányok alatt.

### Nivelle lovászmester

A többmillió frank értékű Louis d'orok mellett végrendeletet is találtak. Az elsárgult végrendelet szövegéből kitűnt, hogy a kincset Nivelle, XV. Lajos lovászmestere rejtette el, aki valószínűleg a nagy francia forradalom idején rejtette el vagyonát, leányát tette meg kizárólagos örökösévé és így ennek leszármazottai között kell keresni a törvényes örökösöket.

A vita máris megindult a tulajdonjog körül. A törvény értelmében a talált kincs felerészben a háztulajdonost, felerészben pedig a megtalálót illetné, ha a tulajdonost nem lehetne megtalálni. A háztulajdonos: Páris városa, tehát elesik az örökségtől, miután arra van aki 1737-ben született és 1810-ben halt meg 73 éves korában, több háza volt Párisban és a Rue Moufétard-i házban rejtette el vagyonát.

Miután törvényes örökösének, leányának egyenes leszármazottja nem volt, négy unokaöccse örökölte a házaikat: Michel Lechanteur, párisi törvényszéki bíró, Antoine Robert de Saint-Vincent parlamenti tanácsos, később caeni liceumi tanár, továbbá Louis Martin Huet de Thuneri és Charles Robert de Prie. Az örökösök leszármazottai között kell mostan meg-

találni azt, aki legközelebbi vérszerinti leszármazottja a lovászmester leányának.

A lovászmester leányának egyik közvetlen leszármazottja Robert de Saint-Vincent tábornok, aki a következő érdekes nyilatkozatot tette a talált kincsel kapcsolatban:

— Forgesi kastélyom képtárában van egy festmény, amely Nivelle lovászmestert ábrázolja. Ősöm, Nivelle nemcsak lovászmestere, hanem titkára és tanácsnoka is volt Lajos királynak. Nivelle lovászmester leányára hagyta a kincset, amelyet most fedeztek fel. Forgesi községben régi tradíció, hogy az ősök kincseit rejtettek el, miket csak ritkán találtak meg. Most azonban megtalálták Nivelle lovászmester kincseit, ami, ha nem is feltételezhető, előnyt a leszármazottakra, mégis rendkívül jeles lenne, mert Nivelle lovászmester nagy történelmi szerepet játszott.

### A vagyon rejtő üreg

A munkásoknak azonban, akik megtalálták a kincseket, nem történelmi, hanem elsősorban anyagi szempontból fontos a tulajdonjog kérdése. A törvény értelmében ugyanis a megtalálót illeti a vagyon fele és Paul Battistiti kőműves, aki fölfedezte a kincset, úgy határozott, hogy a jutalmat nem tartja meg magának, hanem megosztja munkástársaival. Jelenkezett ugyan a tekintélyes jutalomért a vállalkozó is, aki a bontási munkálatokat Páris városa megbízásából végezte, neki azonban csak akkor járna a kincsből, ha egyenes megbízást adott volna a munkásoknak a kincs keresésére. Miután azonban ő sem tudott előzőleg a kincsek létezéséről, neki semmi sem jár a jutalomból.

Battistiti kőműves kijelentette, hogy a reá eső jutalmat elteszi kisleánya számára — hozományának.

A kincseket rejtő lakás utolsó lakója egy özvegy munkásasszony. Madame Texier volt, az ő lakásának falában rejtőzött a mesés kincs. Az özvegyasszony 1911-től 1936. októberéig lakott a lakásban, amelynek egyik falát fűrész lebontotta, de ebben a falban nem találtak aranyat.

— Férjem is kőműves volt — mondotta a szegény özvegyasszony — és tudom, hogy ha meg is találta volna a kincset, nem tartotta volna meg magának. Vele is megtörtént, hogy munka közben nagy vagyonra talált, amit az utolsó fillérig beszolgáltatott. Ezt a vagyonát a Rue Moufétard egyik mellékutcájában találta bontási munkálatok közben. Férjem néhány évvel ezelőtt halt meg és én öregségi nyugdíjból élek.

Huszonöt éven át lakott a szegény özvegyasszony a káprázatos kincsek mellett. A Louis d'orokat egy üregben találta Battistiti munkás, az üreget egy nagy fedőlap zárta el.

A kincses-házat most erős rendőri karhatalom őrzi, mert amatőr kincskeresők lepték el a Rue Moufétard-t, hogy fölkutassák még az aranyat, amit esetleg nem találtak meg. Tréfás kezek táblát helyeztek el a már félig lebontott házban ezzel a felirással: „Aranybánya! Csendet kérünk, ne zavarjuk az aranybányászokat!”

# Színház

## Seregszemle a Cluj-kolozsvári magyar társulat művésznői és művészei felett

Néhány napos vendéglátásra, mint már leleztük, Aradra érkezik a Cluj-kolozsvári színház, hogy néhány olyan kitűnő darabot, amelyek a színház folyamán nem kerültek előadásra, az itteni színházba is közönségnek is bemutassanak. A Cluj-kolozsvári művészek összehasonlíthatatlanul előnyösebb helyzetben vannak mindegyik vidéki társulat színészeivel szemben, biztos tizhónapos szerződés áll hátuk mögött és mostani kirándulásukon fűti őket a forró színészi ambíció: bemutatni tudásukat az eddig ismeretlen közönségnek. Ez a kiruccanás tehát, — mint hangsúlyozzák — nem jelent anyagi utánpótlást, hanem magáért az igazi művészetért, a művészi lelkesedésért és a siker vágyáért történik.

A társulat, egy-két művésztől, vagy művésznőtől eltekintve, nem ismeretlen Aradon, hiszen csaknem valamennyi tag innen indult el, vagy hosszabb időt töltött már az aradi színházban. Azok, akik még nem voltak, ismerkedni akarnak, illetve megismertetni magukat; azok, akik voltak, be akarják bizonyítani, hogy az évek folyamán lelkiismeretes munka következményeképpen nemcsak az első vonalban maradtak, hanem fővárosi nivót is értek el.

Fényes Alice, a társulat hősnője, a fiatal tehetség hatalmas Ardeal-erdélyi sikerek után mutatkozik majd be. Erényi Böske, a volt kedvelt primadonna, aki végérvényesen áttért a prózára, új oldaláról ismerteti magát. Esemény lesz az aradiaknak a kis Rainay Elly, aki ebben az évben futott be és aki az aradi gyermekcipőkből egyszeribe a „Thália” rt. sztárai közé számítható. Ösztönös tehetség s a „Hatodik emelet” című darab fiatal komika szerepében biztosított jövőt magának. Benes Ilona és Paál Magda mindketten régi ismerősök. A férfiak közül Tóth Elek, Deési Jenő, Mészáros Béla, Örvössy Géza az ismertek. Nagy István mutatkozik majd be, ő az, aki a fiatalok közül Kovács Györggyel együtt a legnagyobb izérete az itteni színháznak. Szabados Árpád hozzáértő kezében fut össze a rendezés nehéz munkája, míg Rainay Sándor ugys mint színész, ugys mint szcenikai főnök, kiváló produkál. Mindent egybevetve Aradnak igazi művészi eseményekben lesz része a kilencnapos vendégláték alkalmával.

## A Cluj-kolozsvári színészek vendéglátéka

Első bemutató, Alfred Gherry: „Hatodik emelet”

Hétfőn, július 25-én kezdik meg pár napra tervezett vendéglátékaikat a Cluj-kolozsvári színészek a Városi Színházban. Az igen érdekes vendégláték elé nagy érdeklődéssel tekint Aradváros közönsége amióta is inkább, mert a kitűnő darabokon kívül különös vonzerőt képez az, hogy a társulat egynéhány, ma már országsszerte ismert tagja még sohasem játszott az aradi közönség előtt, akiket különös vágy és ambíció fűt, hogy az aradi közönség megbecsülését és szeretetét megnyerjék.

Első bemutatóul Alfred Gherry-nek a lőnévű francia vígjátékírónak ezévi legnagyobb sikerű vígjátékát, a „Hatodik emelet”-et választották. A „Hatodik emelet” egyike azoknak a mai vígjátékoknak, amelyek minden tekintetben a legközelebb állanak a mai ember izléséhez. Ki ne tudná elképzelni, hogy milyen furcsa és különböző életű emberek verődhetnek össze egy hatemeletes bérház legfelső emeletén. S mi minden történhetik egy ilyen hatodik emeleten, különösen akkor, ha a lakók között detektívregényíró öreg könyvelő, akinek tisztességes férjhezadó lánya van, becsületes munkás, a lakókat kiuzsorázó hárpia főbérlet, kokott, éhez, de a művészetére büszke festőművész, szerelmes diák, stb. laknak.

Tökéletes írói rutinnal hordja össze a legremekebb mai élő figurákat a darab szerzője, tökéletes biztonsággal kuszája össze ezeknek az embereknek az életét, hogy a végén aztán még tökéletesebb bravurral oldja meg a kibontakozást és feljelle ki mindenki számára az őt megillető társadalmi helyzetet.

A Cluj-kolozsváriak előadásában a „Hatodik emelet” egyik legszebb művészi produkció s a városban tapasztalható élénk érdeklődés azt látszik bizonyítani, hogy lelkes munkájukat siker fogja koronázni.

### M Ű S O R:

Július 25-én, hétfőn este 9 órakor: „Hatodik emelet”. (Alfred Gherry világhírű vígjátékának bemutatója. Teljesen új, eredeti díszletekkel. Erényi Böske, Fényes Alice, Rainai Elli, Benes Ilona, Paál Magda, Tóth Elek, Nagy István, Kovács György, Mészáros Béla, Szabados Árpád, Rainai Sándor, Deési Jenő, Örvössy Géza fellépésével. Rendező: Szabados Árpád.)

Július 26-án, kedden este 9 órakor: „Hatodik emelet”. (Másodszor.)

Szerda este 9 órakor: „Mindörökké”. (O'Neillnek, a világhírű Nobel-díjas írónak megrázóan fenséges darabja először. A teljes együttes fellépésével.)

## Rendszeres hajójáratok

az Egyesült Államokba és Kanadába

a „Nieuw Amsterdam”, „Statendam”, „Rotterdam” nagy luxusgőzöcskkel, valamint

### Délamerikába

belga és holland gyorsgőzöcskkel:

Argentina  
Brazília  
Uruguay  
Peru-Chile

### Középamerikába:

Venezuela  
Columbia  
Haiti, Ecuador,  
Honduras  
Costarica  
Trinidad

### India és Ausztráliába, Délamerika összes államaiba.

Információk és prospektusok a

### Holland-Amerika Linie

vezérképviselőjénél:

„ORT” Organizatiia Română de Turism  
BUCUREȘTI, Calea Victoriei No. 70.  
Timisoara, Str. Venetia 2. — Tel. 632.

## GOVORA gyógyfürdő

(jod és kén)

### Georgescu-villák

Fényesek között, festői szép fekvés.  
Teljes komfort. Olcsó árak.  
Felvilágosítás kapható: Arad, Ortutay-palota, II. em. 14. sz. ajtó.



# SPORT KÖZLÖNY

## Megkezdte működését Stoffa Sándor, az AMEFA új edzője

Klubszeretetre akarom nevelni a játékosokat — mondotta első nyilatkozatában Stoffa

A hivatalos nyári labdarugó-szűnet még nem ért még véget, de az őszi idény előkészületei már is megkezdődtek. Így az AMEFA szerdán délután tartotta első „őszi” edzését az egyesület új trénerre és régi játékosára: Stoffa Sándor bemutatkozása és vezetése mellett. Már korán délután megjelentek az AMEFA pályára és környéke. A játékosok, szurkolók, a kora délutáni órákban megjelentek, hogy ünnepélyes keretben kölcsönözzenek az idény és edzői tréningnek.

Miután az edzésre sor került volna Stoffa Sándor játékosértekezletet tartott a fiukkal és felhívta figyelmüket a sportszerű életmódra, sport szerűsége és fegyelmezettségre melyek alapvető elemek a sikeres szereplésnek. Az edzést, melyen Sadovskij, Szaniszló II. és Szabó Béla kivételével valamennyi játékos (köztük Buihas is!) megjelent, gimnasztikai gyakorlatok vezették be, majd labdaedzés következett.

A játékosok zömén nem látszik meg a nyári plhenő.

különösen azonban Praszler ruganyossága és új piros cipője keltettek kellemes feltűnést. Sadovskij és Szaniszló, akik szabadságon vannak, csak pénteken „vonulnak be”. Szabó Béla pedig elfoglaltsága miatt nem vehetett részt az edzésen.

A tréning után alkalmunk volt beszélgetni Stoffával, akit az aradi sportközönség jól ismer, mert

15 éven át volt az AMEFA elsővonalbeli játékosa, legendáshírű középcsatára. néhány évi távollét után pedig három éven át vezette a Gloria edzéseit. Stoffa a következőket mondotta:

— Ismerem a játékosanyagot, amellyel dolgoznom kell és bár egyelőre — az első edzés után — még nincsen teljesen kialakult tervem az őszi csapatot illetően,

**biztosra veszem hogy 2—3 edzés után meg fogom találni a legmegfelelőbb csapatot.**

A játékosokat klubszeretetre és egymás megbecsülésére akarom és fogom nevelni és küzdőképességüket kívánom fokozni.

**Szeretném az AMEFA csapatában azt a szellemet meghonosítani amely arany diadalmra vitte a piros-fekete színeket**

és amelyet lelkesedés és klubszeretet jellemez. Pé fogom vezetni arra, hogy fegyelmezettséggel, klubszeretettel csak saját maguknak szereznek hasznot és dicsőséget, mert maguk felé terelik a közhírség szeretetét, szimpátiáját és megbecsülését.

A munka megkezdődött, 8—10 nap múlva már barátságos mérkőzésekre is sor kerül. négy hét után pedig bajnoki mérkőzésre nyilván meg a pályák kapui és ez az időpont már felkészülten kell, hogy találja egyesületeinket.

O Országúti kerékpáros versenyt rendez az AMEFA. Az AMEFA kerékpáros szakosztálya július 24-én vasárnap reggel 7 órai kezdettel rendezi meg a kerületi országúti kerékpáros versenyt 80 kilométeres távon. A versenyen hat egyesület kerékpárosai vesznek részt és az érkezés délelőtt 10 órakor lesz a Gloria pályára előtt.

O Uj kapus a Glóriában. A Gloria leszerződött Schreiber, a Timisoara—temesvári CAMT volt kapusát, aki régebben a bécsi Vienna együttesében is szerepelt. Schreiberrel jelentősen megerősödött a Gloria és a tehetséges kapus mellett még egy középcsatós szerződését határozták el a Gloria vezetői.

### Tiltott szekta-lünette és egy aradmegyei temetésen

Váratlan büntetési fejleménnyel ért véget az aradmegyei Mocrea—Mokra községben Damb Florita 14 hónapos falubeli leány temetése. A fiatal gyermek néhány nappal ezelőtt halt meg. Halála a községben általános részvételt váltott ki s ezért a temetésen sokan jelentek meg. A temetési gyászszertartás során az elhunyt anyja, Damb Augustin és hét férfi ismerőse a törvényileg tiltott, ugynevezett reszketős vallási szekta előírásai szerint énekeltek és a pentakosztalisi szertartása szerint akarták Damb Florita földi maradványait eltemettetni. Az esetről valaki értesítette a csendőrséget, ahonnan intézkedtek Damb Augustin és hét társának őrizetbe vételéről, s a tiltott szertartások ellen megindították az eljárást.

### Saj a borhamisítókna!

A földmivelésügyi minisztérium tudomásul hozza, hogy a fogyasztóközönség és a becsületes kereskedők védelmében, a legszigorúbban ellenőrizni a jövőben a borkereskedelmet és a legszigorúbban fog eljárni a bor meghamisítói ellen. Mindazokat, akik bármiféle vegyszerrel, idegen anyaggal, vízzel meghamisítják a bort, 10.000—100.000 leig terjedő pénzbüntetéssel sújtják, s ezenkívül elközzák a meghamisított bormennyiséget is. Aki ket másodszor is lelepleznek, hogy meghamisították a bort, a pénzbüntetés kétszeresével sújtják, ezenkívül bevonják az italméresi engedélyét, sőt börtönbüntetést is kell elszenvedniük. A borhamisítók nevét sajtó útján hozzák a nyilvánosság tudomására.

## Rockefeller-milliókkal

építették ujja a másfélezeréves reimsi székesegyházat, amelyet 300 német ágyulóbég döntött romba a világháboru alatt

Párisból jelentik: Mint ismeretes, az elmúlt napokban nyitották meg nagy egyházi és politikai ünnepségek mellett a restaurált reimsi székesegyházat, amelyet másfélezeréves fennállása után az elmúlt háboruban ugyszólván teljesen rommálítottak a német ágyuk.

Mint most megállapítják, a restaurálási munka, amely közel husz esztendőig tartott, 250 millió leibe került, amiből kétszáz milliót a Rockefeller-család fedezett. A barátságokat, amelyek közül a legnagyobb kilenc tonnáig nyom, tízezer ember húzta. A több, mint 6000 szoból készült félezeréves orgona is most szolgált meg először husz esztendő némasága után. Az ünnepségen jelen volt Jacques Sarrailh is, akinek ősei a múltban már háromszáz esztendőig javították a székesegyház óriási színes ablakainak freskóit és aki, amikor meghallotta, hogy a német tüzérség bombái csapnak a történelmi műkincset képviselő székesegyházba, szabadságot kért a lövészárokból. Simon a reimsi tüzoltók segítségével a legnagyobb ágyú tüzhöz szerelte le a székesegyház két ősi és legértékesebb ugynevezett „rózsablakát” és így megmentette azokat a biztos pusztulástól.

A székesegyházat kerek háromszáz tüzérségi felhatalat érte és az ujjaépítést is megvégezték, hogy a restaurált részek világosabb színűek legyenek. Ezzel örök mementóul akarják jelezni, micsoda pusztítást végzett az ősi falakban az 1914—18-as háboru.

## Győzött, de meghalt

28 korsó sört megivott, kettőt a fejéhez vágta

Brünn. A napaledlai Horák vendéglőben tegnap Kovarovic István 36 éves gyári munkás, a Bata-művek alkalmazottja, Ullmann Lajos lengyel állampolgárral sörözött. A két művés sörívő-versenyt rendezett, amelynek során Kovarovic 28 korsóval legyőzte Ullmann, aki csak 24 korsó sört tudott meginni. Ullmann a verseny elvesztése annyira kihozta sodrából, hogy a verseny után még további két korsó sört rendelt s a korsókat gyors egymásutánban Kovarovic fejéhez vágta, aki holtan terült el a sörverseny színhelyén. Ullmann a csendőrség letartóztatva.

## Franciaországba

u levél és vízum nélkül

1938. augusztus 14—szeptember 2.

1 nap Velencében, 5 nap a francia Riviérán, 3 nap Párisban, 1 nap Milánóban, — vagy négy másik fakultatív utirány a neves francia fürdőke és Párisba, — vagy 3 hetes teljes kura Aix les Bains, Evian, Mont Doré, Plombières, Royat vagy Vittel fürdőkeben és 5 nap Nizzában és Párisban, kirándulásokkal mindenütt.

Árak 16.900.— leltől.

Kérjen részletes prospektust!

Információk és beiratkozás a

**Wagons-Lits//Cook**

menetjegytirodában.

Arad, Minorita-palota.

Uj csar ugy klapabol!

Több egyesület emlékiratot nyújtott be a szövetséghez, amelyben kérték, hogy az A) és a B) liga között még egy A) liga II-t létesítsenek, amely csoportban az Unirea Tricolor, Vulturii, ACFR, CAO, Crisana, Jiul, Dacia Unirea, Olimpia, Dragos Voda, Universitatea, CAMT és Rovine Grivita foglalnának helyet. A beadvány nem sok sikerrel kecsegtet.

Július hónap végén Braşov—Brassóban nagy-szabású nemzetközi teniszmérkőzés kerül sorra, amelyen Románia és Lengyelország válogatottjai mérkőznek össze erejükét. A román színeket C. Tanasescu és Schmidt fogják képviselni az egyes mérkőzéseken, míg a párosban Tanasescu valószínűleg Badin oldalán lép pályára.

A nemzeti gyász következtében valamennyi sportesemény megtartását hétfőig, július 25-ig felfüggesztették. Az UFSR-nek csütörtökre tervezett közgyűlése is halasztást szenvedett és szeptember 10-én fogják megtartani.

A német hölgy pentatlonbajnokságon Mauer-meyer kisasszony új pentatlon világrekordot ért el. Eredményei: sulydobás: 13,06 m., távolugrás: 562 cm., magasugrás: 156 cm., gerelyvetés 36,90 m., 100 m.: 12,4 mp.

Ramnicul Valcean tehetséges gyorsuszó tünt fel Lumineanu a neve. Legutóbb 1 p. 09 mp.-et uszott. A város uszóí jövő vasárnap az Unversitatea uszóival mérkőz össze erejükét.

Az Olimpia csapatának válogatott szélsőcsatára Cluj—Kolozsvárra utazik tanulmányi folytatása céljából és valószínűleg az „U” csapatához kerül. Az Olimpia másik két jótárs-szerű csatárának átengedéséért az AMEFA folytat tárgyalásokat az egyesülettel.



elsősorban meg kell akadályoznia, hogy mérgező salakok szervezetében felhalmozódjanak. Mindenekelőtt tekintettel kell lennie arra, hogy a húgysav, urea, oxalsav, cholesterol lerakódása a szervezetben, csökkenti az életerőt és a legsúlyosabb megbetegedéseket okozhatja.

A világ legismertebb tudósai ajánlják ezt a gyógyszert.

## URODONAL

megakadályozza a túlzott húgysav képződést.



Kapható: Gyógyszertárakban és Drogeriákban

## KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

### Budapesten ül össze a középeurópai államok mezőgazdasági értekezlete

Románia, Magyarország, Jugoszlávia és Bulgária vesz részt a tanácskozásokon

A közeli napokban ül össze Budapesten a Dunarea—dunaj gabona- és élőállatexportőr államok értekezlete. Ezen az értekezleten Románia, Magyarország, Jugoszlávia és Bulgária megbízottai vesznek részt. A tanácskozások során a megbízottak főképpen azt vitatják meg, hogy milyen lényegesen lehetne új és jó piacokat szerezni a négy

agrárállam termékei számára.

Szó van arról, hogy közös szervezet létesítenek a Romániából, Magyarországból, Jugoszláviából és Bulgáriából kivitelre kerülő gabona- és élőállat mennyiség egységes elhelyezése és irányítása végett.

### Egyelőre

### Négyszázmillió leies összeget bocsátott a kormány az intervenciós vásárlások céljaira

Ertekezletet tartottak Bucuresiben a buza felvásárlást eszközölő szövetkezeti vezetők

A nemzeti szövetkezeti intézet nagytermében értekezletet tartottak a buza értékesítésének megszervezésével megbízott szövetkezetek képviselői. Több, mint száz szövetkezeti vezető ült össze René Ramniceanu elnöke alatt. Ramniceanu vezérigazgató rávilágított arra, hogy miért létesítette a kormány az intervenciós vásárlások eszközölésével megbízott irodákat. Ezek az irodák helyettesítik majd a szövetkezeti federálékat, amelyekről behizonyosodott, hogy nem tudják kellő mértékben ellátni a buza értékesítésének nagy és fontos feladatát. Ugyancsak ezeknek az irodáknak kötelessége a buza kivitelével is foglalkozni: annál is inkább, mert megfelelő anyagiak fölött rendelkeznek. Közölte a vezérigazgató, hogy abban az esetben, ha a buzaértékesítés munkája kielégítő eredménnyel jár, akkor a megbízott szövetkezetek újabb fontos feladatokat is kapnak és pedig többek között azt, hogy sóraktárakat rendeznek be náluk és más áruk értékesítésével is megbízzák őket.

Egyben közölte azt is, hogy abban az esetben, ha a buza felvásárlására szánt összegeket más célra használnák fel, akkor a kormány rendelettörvényt hoz, amelynek értelmében a bűnösöket elzárással sújtják. Akkor viszont, ha a megbízott szövetkezetek nem vállalják a bu-

zaértékesítés munkáját, illetve azt nem tudják megfelelő feltételek mellett végrehajtani, a nemzeti szövetkezeti intézet lemond közreműködéséről és saját irodákat létesít a buza felvásárlására.

A kormány egyelőre az intervenciós vásárlások céljaira 400 millió lejt bocsátott a szövetkezetek rendelkezésére, ezt az összeget azonban szükség esetén 800 millió lej-ig emelik. A felvásárolt búzát Galați, Brăjilaba és Constantaba irányítják. Az intervenciós vásárlásokra azonnal sor kerül. Egyelőre a szövetkezetek 30 millió lejt kaptak kézhez.

Az érdekelt szövetkezeteknek írásban kell közölniük a nemzeti szövetkezeti intézettel, hogy mily nagy összegre van szükségük az értékesítés minél kielégítőbb megszervezése érdekében.

A szövetkezetek csak olyan búzát vásárolhatnak, amelynek fajsúlya a 77 kilogrammot meghaladja és nem tartalmaz 3 százaléknál több idegen anyagot. Azt a búzát, amelynek fajsúlya 78 kilogrammnál több, idegen anyagának százaléka pedig csak 1—2, külön kell elraktározni. A naponta felvásárolt buza 50 százaléka legalább 78 kilogrammnál nagyobb fajsúlyú kell legyen. A vásárlás napi áron történik. Alapul a brăilai tőzsde napi jegyzését veszik,

de természetesen levonják ebből az árbó a fuvardíj és a bevagonírozás összegét, valamint a felmerülő egy százalékos hiányt. Az összevásárolt buza export céljait szolgálja.

### Helyzetjelentés

#### a nemzeti munkavédelmi törvény alkalmazásáról

Bucuresti. A munkaügyi minisztériumban értekezletet tartottak Ralea munkaügyi miniszter elnökletével, amelynek fő tárgyalási pontját a nemzeti munkavédelmi törvénnyel kapcsolatosan elért eredmény képezte. Stavri-Cunescu munkaügyi vezérigazgató beszámolt az utóbbi két év eredményeiről és közölte, hogy az idegenek száma jelentősen csökken: a vállalatoknál és igen sok nem kívánatos idegen állampolgárt távolítottak el az országból. A vállalatok az eltávolított idegen állampolgárt legnagyobb részben román szakmunkásokkal helyettesítették és ezek tovább folytatják kiképzésüket úgy, hogy rövid idő alatt teljes értékű szakértőkké válnak.

Ralea munkaügyi miniszter ismertette tervezetét, amely szerint iskolai üzemeket létesítenek a fontosabb iparágakban és ott, ahol nincsen megfelelő szakember, a továbbképzést külföldi szaküzemeknél fogják eszközölni, ahová a legkiválóbbakat tanulmányútra küldik. Inas és munkás versenyeket rendeznek, hogy a legjobb munkaerőket felszínre hozzák. Jövőhét folyamán újabb értekezletet tartanak. (Rador)

### Egyesül az Astra-gyár az Unio és a Romloc-művekkel

Az Astra vagongyár július 29-ikén tartja meg rendes évi közgyűlését, amelyen a múlt évi közgyűlés határozata értelmében már a három vagongyár: az Unio, a Romloc és az Astra egyesített mérlegét terjeszti elő. A közgyűlés választja meg a három egyesített vállalat új igazgatóságát és felügyelő bizottságát.

Ez év decemberéig hosszabbították meg a román—olasz szerződést. A közelmúltban létrejött megegyezés értelmében az eddigi román—olasz kereskedelmi szerződés ez év végéig marad érvényben. Októberben olasz küldöttség érkezik Bucuresztbe, amely az új szerződés megkötéséről tárgyal.

Kétezer vagon tengeri kivitelét engedélyezték. A Monitorul Oficial július 19-iki számában megjelent az a királyi dekrétum, amelynek értelmében a tengeri kiviteli tilalmát részlegesen felüggesztik és kétezer vagon tengeri kivitelét engedélyezik.

### HAMBURG-AMERIKA LINIE



#### Rendszeres hajójáratok

Északamerika, Kanada, Középamerika, Kuba-Mexiko, Délamerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiáig

#### Tengeri utazások

tökéletes üdülést és sok örömet nyújtanak! Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-azsiai utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a Hamburg-Amerika Linie S. A. B.

képviselőtől:

Künstler utazási iroda  
Arad, Bul. Regina Maria 24.  
Telefon 10-86.

# Rádióműsor

— Romániai Hírszolgálat —

PÉNTEK, JULIUS 22.

**BUCURESTI.** Ófelsége Maria királyné halála következtében, az országos gyász miatt, a bucu- resti-i rádió műsora oly nagymérvű változást szenvedett, hogy a műsorszámok, illetve közlé- sek időrendben való felsorolását mindaddig nem vettük kézhez. A délelőtti folyamán egyáltalán nincs adás.

**Budapest I. 7.45:** Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Furcsaságok a klubok világából. Irta Graf Ernő. (Felolvasás.) 11.45: Gyomorbetegségek és megelőzések. Irta Spirkó Pál dr. (Felolvasás.) 12.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó az Egyetemi templomból. Időjárás- jelentés. 13.05: Dömötör Tibor hegedül. Sárdy János, az Operaház tagja énekel, zongorakísé-

rettel. Közben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Szalonötös. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió mű- sorának ismertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszer árak. 17.15: A rádió diákfél- órája. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: A kisebbségi panasz. Szász Zsombor előadása. 18.30: A rádió szalonzenekara. Szünet- ben kb. 19.05: A rádió tárgysorsjátékának is- mertetése. 19.30: Utazás a Dolomitokban. 20: Pertis Béla és cigányzenekara muzsikál, közben Paczek-Bujka Márkus tárogatózik. Közben 20.30—20.40: Sportközlemények. 21.15: Hírek. 21.35: Eyssen Irén előadástje. 22.20: Vonós- négyes. 23.20: Németnyelvű előadás. 23.40: Zene.

**Budapest II. 20—20.25:** Kik voltak az első akadé- mikusaink. Gergely Pál dr. előadása. 20.30— 21.30: Operettrészetek. 21.45—22.35: Közvetítés a Britannia-szállóból. 22.40—23: Hírek.

SZOMBAT, JULIUS 23.

**BUCURESTI.** Ófelsége Maria királyné halála következtében, az országos gyász miatt, a bucu- resti-i rádió műsora oly nagymérvű változást szenvedett, hogy a műsorszámok, illetve közlé- sek időrendben való felsorolását mindaddig nem vettük kézhez. A délelőtti folyamán egyáltalán nincs adás.

**Budapest I. 7.45:** Torna. Utána: Hanglemezek. Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: Hírek. 11.20: Somlay Károly elbeszéléseiből. (Felolvasás.) 11.45: Mit nézzünk meg? Pest város egykori kápuit ismerteti Mesterházy Jenő. 12.20: Nem- zetközi vízjelzőszolgálat. 13: Déli harangszó. 13.05: Hegedüs Gyula és cigányzenekara. Köz- ben kb. 13.30: Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 14.30: Hangleme- zek. 15.35: Hírek. 15.50: A rádió műsorának is- mertetése. 16: Árfolyamhírek, piaci árak, élel- miszerárak. 17.15: Magyar mondák s legendák. 17.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18: Munkásfélóra. (Felolvasás.) 18.30: Weidinger Ede jazzzenekara játszik. 19.15: Mit üzen a rádió? 19.45: A rádió szalonzenekara. 20.30: Mai olasz költők. 21: „A gésák.” Operett három felvonásban, Irta Oven Hall, Zenéjét szerezte Sidney Jones és Lionel Monckton. Fordította Fáy I. Béla és Makai Emil. Utána kb. 22.50: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Mursi Elek és ci- gányzenekara muzsikál. 24: Hírek német és olasz nyelven. 0.10: Hanglemezek.

**Budapest II. 18.45—19.10:** Ráday Gedeon. Uray Dezső előadása. 19.15—19.35: Jazzzenekar. 19.45



—20.10: Mezőgazdasági félóra. 20.35—20.55: Delibes: Sylvia — balettzene. 21—21.20: Hírek. 21.25—22.30: Nagyzenei művek. (Hangleme- zek.)

## UJ KÖNYVEK

— Maurice Croiset: „A görög kultúra”. A görög kultúra az emberiség fejlődésének és történetének egyik legfőbb tényezője. Sohasem virágzott olyan gazdagon az emberi gondolat, sohasem jutott olyan magas fokra a költészet, szobrászat, a szellemi és testi tökéletesség. A görög arányérzék, harmónia, a görög szépségideál az egész emberiség esztétikai zsinórmértéke lett. Ennek a csodálatos kultúrának történetét megírni, száje- tésének és bukásának titkait feltárni izgalmas feladat, mellyel sok európai hírvű tudós foglalkozott. A görögség életét tárgyaló művek sorozatában Croiset műve igen előkelő helyen áll. Egyetlen író sincs, aki ilyen hataj- mas felkészültséggel, a tudományos adatok ily bősé- gével és ekkora intuícióval hatolt volna bele egy elmúlt kor életébe. Semmi könyvből nem ismerhető meg job- ban e rendkívüli nép kultúrája és az antik kor szelleme. E hatalmas múlt mindig, ható tényező marad az euró- pai népek életében s mikor történetét megismerjük, bi- zonyos értelemben saját közös múltunkat, kultúránk örök forrását ismerjük meg. M. Croiset: „A görög kul- tura” c. könyve első kötete az Athenaeum kiadásában megjelenő „Európai Kultúra Története”-sorozatnak. Az igen szép kiállítású, műmellékletekkel ellátott kötet ára egészvázson kötésben 198.— lel minden könyvkeres- kedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérjea újdonságjegy- zéket.

## Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

## Hol fordíttassa okmányait?

### MITRA I. ALEXANDRU-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat eszközöl felesésség mellett a következő nyelvekből: Román, magyar, német, fran- cia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin, cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

### Arad egyedüli többnyelvű fordító irodája. — Informá- cióiroda. — Bejegyzett cég.

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Ceanadi Bank-palota. Másolásokat és levelezéseket vállal, cégek részére jutányos díjazás mellett.

Szegényeknek, munkanélkülieknek ked- vezményt nyújt.

FYVATAL: d. e. 9—1-ig, d. u. 3—7-ig.

## APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés **20 lei.** Minden további ára 10 szóig csupán **2 lei.** :: szó 2 lei

### LEVELEZÉS

Két fess, magas hölgy keresi gavallér és diszkrét uriember ismeretségét. „Barna és szőke” jelleg. 4684

„Varázsgyűrű”, „Nimfa” jellegre levél van a kiadóban. 4677

### ALKALMAZÁS

Falusi háztartásba perfekt főzőnőt kere- sek. Esetleg házaspart minden munká- ra. Dr. Tirea Mihainé. Pui (Jud. Hune- doara). 4658

Caut dactilografă pentru decopierea unei lucrări. Adresa la administrația acestui ziar. 4680

Keresek vidékre felsőosztályú liceumis- tát javító vizsgára való előkészítés cél- jából. Cim a kiadóban. 4685

Almolnár kerestetik, etnikai román, aki nagymalom vezetésében jártas. Ajánlat beküldendő: Intrep. S. Fildermann, Bă- cau. 4679

### LAKÁS

Csendes, összkomfortos, modern és ga- rantáltan féregmentes 3 szobás lakást keresek. Lehetőleg magánházban a Pia- ta Avram Iancu közelében, november 1-re. Címeket „Pontos fizető” jellegre a kiadóba kérek. 4054

Kiadó most, vagy augusztus 1-re fél- emeleten egy 42x6 méteres, esetleg két 21x6 méteres szőnyeg raktárhelyiség és egy műhelyhelyiség. Felvilágosítás: Bul. Reg. Ferdinand 28. Boros Kovácsmes- ternél. 4671

Kiadó különbejáratu butorozott szoba fűrdőszobával azonnalra. Bul. Carol 81. I. em. 1. 4686

### VEZETÉSEK

Építetia, téglá, mész, cement, kerítés- anyag a legelőnyösebben és kedvező fi- zetési feltételekkel beszerezhető Farkas telepén, Cal. Vlaicu. 4676

Brokát függönyök, legjobb minőség, kék és zöld színekben, butorhuzatnak is meg- felel, nagyon olcsón eladó. Comislo biz- űletben, Dacia-kávéház mellett. 4675

## ELADÓK

Agypárna, tüll- asztalterítők, filc- applikációs tüll- terítők, nippalá- valók, diványpár- nák és egyéb ké z i m u n k á k

## FEKETE

Strada Coşbuc 34 sz.

Fényképezőgép, legjobb modell, kerék- pár, rádió, varrógép és egy gyermek- kocsis olcsón eladó. Cal. Banatului 10. Schwarz. 4595

Használt, jó karban levő linoleumsző- nyegek eladók. Cim a kiadóban. 4660

### INGATLAN

Nagy jövedelemmel bíró bérpalota a központban eladó. Érdeklődni: Săcoşia- nu ügyvédnél. Bul. Carol 22a. 4672

### KÜLÖNFÉLEK

Elveszett egy női karóra a múlt napok- ban Piața Avram Iancu 10. és a Hotel Crucea Albă között. Megtaláló jutalom ellenében adja le a kiadóhivatalba. 4678

## Halálozott

Elutazás, költözéskészből kifolyólag veszek készpénzért ocska butoro- kat, ruhaneműeket, ágyneműt, mat- rácot, szőnyegeket, varrógépet, egész lakberendezés, könyveket festményeket, hangszereket, makula- turapapírt, ócskavasat, padlásho- mit. — Vásárol ok lakásban s pad- láson heverő bármilyenemű felesle- ges homli, im-omot stb vidékre is megyek. Címeket lakásomra. Le- veltzőlap- vagy személyes hívásra hazhoz jövök. Ujdu-ujca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 28-15.

### Dióhálók, ebédlők,

kombináltsekreány. Irasztalok, oail- lások, tisztított tölgy uriszoba, antik ualó, biedermeier ülőgarnitúra, fiókos se- orotair, antik székonyok és vitrinek nagy választékban.

### Zálogköcsönöket

Észvetünk. Előlegat adunk, zálog- céduláját ocsón visszavonjuk.

TEMPO bizományi üzlet, F scher El z-palota.

## HATSCHER

Ingatlanforgalmi iroda Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott, előnyös ajánlatok)

Central Hotelhoz közel modern eme- letes üzletes bérház, mind elő, fűrdő, cse lédszobás, parkettás lakás. 14 bérlemény, 300 ezer hozam, 3,200 ezer. — Iparos Kulturházhöz közel, fűton, emeletes li- zetes sarokház, elő, fűrdőszobás laká- sok, 1,300 ezer. — Podgoria indóházhoz közel emeletes bérház, 180 ezer hozam- mal, nagy telek, közművek, 1,250 ezer. — Fűton erős, jókarban levő átjáróház, 6x2, 9x1 szobás teljes lakások, nagy hoz- zam, 900 ezer. — Bul. Reg. Ferdinand- hoz közel új félemeletes, legmodernebb kivitelű háromszobás családi ház, elő, fűrdő, cselédszoba, terrasz, parkett, ess- lingeni rollók, külön mezzanin lakás, kert, 625 ezer. — Belváros iduccájában sarokház 2 üzlethelyiség és 3 komplett lakás, nagy pince s front, összközművek, jó hozam, 580 ezer. — Central-mozilhoz közel félemeletes modern négyszobás családi ház, elő, fűrdőszobával, külön 3 teljes kislakás, park. udvar, 525 ezer. — Catedralei-térhez közel erősépítésű jó- karban tartott alapincézett bérház 1x3 szobás, fűrdőszobás és 6x1 szobás tel- jes lakásokkal, kedv. fiz. felt., 400 ezer. — Seminariumhoz közel részben új alá- pincézett 5 bérleményes, jó kivitelben, esslg. rollók, cserépkályhakkal, 400 ezer. — Gloria-pályához közel magasfűsztes új alapincézett 3 lakásos, elő, fűrdőszobák- kal, 400 ezer. — Közkórházhoz közel új magasfűsztes modern összkomfortos 4 szobás magánház, elő, fűrdőszoba, cse- répkályhák, esslg. rollók, külön házmes- terlakás, kert 395 ezer. — Szerb templom hoz közel kettős telekre épült 12 bér- leményes, 40 ezer hozammal, kedv. fiz. felt., 220 ezer. — Saguna-ut mellett 1x2, 3x1 szobás telj. lakások, 270 öl gyümöl- csős, beköthető vízvez., 205 ezer. — Központhoz közel erős ház 2x1 szobás teljes lakás, pince, cserépkályhák, spa- letták, kert 120 ezer. — Il. kerületi üz- letes bérház jó jövedelemmel, 150 ezer. — Kölcson beköbelezésre. 4683

# Legújabb jelentéseink:

## A jövő év elején adja vissza Lebrun elnök az angol királyi pár látogatását

Párisból jelentik: Lebrun, francia köztársasági elnök, aki elfogadta az angol király meghívását, a jövő év elején utazik hivatalos látogatásra Angliába.

### Egyesbírói ítélet a Ripensia-Ferencváros ügyében

## Szeptember 15-ig zárolják a budapesti FTC-pályát, mindaddig, míg ki nem derül, kik bántalmazták Bindeát

Budapestről jelentik: Sportkörökben általános figyelemmel és feszült érdeklődéssel kísérték a július 17-én, vasárnap Budapesten lejátszott

Ferencváros-Ripensia középeurópai kapamérkőzés után keletkezett ismeretes konfliktus ügyét. Köztudomású, hogy a Ferencváros javára 4:1-es eredménnyel végződött mérkőzés után, amikor a játékosok öltözőik felé tartottak, valaki Bindeát, a Ripensia országos válogatott jobbszélsőjét berántotta a Ferencváros öltözőjébe, ahol súlyos inzultust szenvedett. A Ripensia vezetősége nyomban megette a szükséges lépéseket és a játékost ért sérelemért teljes jogorvoslást követelt.

A sportszerűtlen incidens ügye, amely Románia és Magyarország sportbarátságát is komplikációkkal fenyegeti, — csütörtökön került Berta Sándor budapesti egyesbíró elé, aki a jegyzőkönyvek alapján ítéletet is hozott. Az egyesbíró ítélete következtében

az FTC-pályán, ahol a súlyos kimenetelű botrány történt, július 21-től, vagyis már csütörtöktől kezdve szeptember 15-ig semmiféle mérkőzést nem rendezhetnek. A mérkőzés-rendezési jog felfüggesztését csak akkor helyezik hatályon kívül, hogyha a Ferencváros időközben házvizsgálat során megállapítja azoknak a vétekeseinek kilitét, akik Bindeát bántalmazták és azokat nyomban az egyesbíró elé állítják.

Megállapítja az ítélet indoklása azt is, hogy a Ferencváros-Ripensia mérkőzés rendezősége gondatlanul járt el akkor, amikor megengedte azt hogy illetéktelen személyek bejuthassanak a játékosöltöző folyosóira, ahol a véres botrány lejátszódott. Közli az ítélet indoklása azt is, hogy a botrány kitörése idején, — miután rengeteg idegen tartózkodott az öltözőkhöz vezető folyosón, Bindea bántalmazóinak kilitét nagyon nehéz megállapítani.

## Azonos az olasz és a magyar külpolitika véleménye a középeurópai politika kérdéseiben

Hivatalos jelentés a római olasz-magyar diplomaclai tárgyalásokról, amelyek a nemzetközi együttműködés jegyében folytak

Rómából jelentik: Az olasz fővárosban tartózkodó Imrédy Béla magyar kormányelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter ma kíséretük tagjaival meglátogatták a Róma közelében levő repülő kísérleti állomást és az ott elhelyezett repülőállomást. Valle légügyi miniszter vezette a vendégeket végig az állomás érdekességeinek bemutatásánál. Innen Imrédy és kísérete a római magyar intézethez hajtottak és azt tekintették meg, majd pedig felkeresték az Augustus-kiállítását.

Imrédy magyar miniszterelnök és Kánya külügyminiszter római tanácskozásairól egyébként a következő hivatalos jelentést adták ki:

Imrédy Béla magyar miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter olaszországi hivatalos látogatása alatt a Duceval és Ciano gróffal hosszas megbeszélést folytattak abban a szívélyes szellemben, amely a két ország kapcsolatát jellemzi. A megbeszélés során részletekbe menő vizsgálat tárgyává tették az Olaszország és Magyarország között fennálló, valamint a más országokkal való kapcsolatok különböző szempontjait, elsősorban a Dunára-Duna államaira való tekintettel és megállapítást nyert a két ország vezetői véleményének teljes azonossága.

A hivatalos jelentés hangsúlyozza, hogy ez a hatalmi csoport lehetővé teszi a nemzetközi téren való együttműködést különösképpen a szomszédállamokkal és mindazokkal, akik a rend és a béke megszilárdítását kívánják.

Rómából jelentik: Kánya Kálmán magyar külügyminiszter Csáky István gróf kabinetfőnök társaságában



CIANO GRÓF

ban még néhány napot Olaszországban tölt és a jövő hét folyamán utazik haza.

## Robbanásig feszült a helyzet a szovjet és Japán között

Négyszáz szovjet-repülőgép és 150.000 szovjetkatoná áll készenlétben a japán-mandzsu határon Újabb súlyos határincidens a japán és a szovjet-csapatok között

Rizgából jelentik: Moszkvai jelentés szerint a 727 tagú szovjetparlament összehívását elhalasztották, mert 202 képviselőt az utóbbi időben letartóztattak, sőt ezek közül legalább százat ki is végeztek. Minthogy a pótválasztások még nem történtek meg, Stalin attól tart, hogy az üres padosorok kínos feltűnést keltenek és ezért halasztotta el a parlament összehívását.

A lengyel távirati iroda moszkvai értesülése szerint a népbiztosok tanácsának volt elnöke, Sulimov, továbbá Bobonov volt közoktatásügyi népbiztos és Lisztin volt mezőgazdasági népbiztos nyomtalanul eltűntek.

Hír szerint mind a hárman letartóztatásban vannak.

A tokiói „Nasi-Nasi” jelentése szerint Vladivosztkoba újabban 50.000 szovjetkatonára érkezett és így az itt levő csapatok létszáma 160.000 főre tehető. A Bajkál-tó felé levő szovjetcsapatok létszáma 150.000 ember. A légi és tengeri támaszpontok is erősítéseket kaptak és Vladivosztkóban most 400 szovjetorosz repülőgép áll készenlétben. A határvidékekre a szovjetoroszok mindenütt leszerelt katonákat telepítenek, akiket megszemélt állami támogatásban részesítenek.

A Japán csapatok főparancsnoksága elhatározta, hogy minél nagyobb japán haderőt küld a mandzsu határ veszélyeztetett részeire és így reméli, hogy a szovjetorosz vezetés a tulerő elől vissza fogja vonni csapatait. Ha azonban a Szovjet nem hallandó továbbra sem kiűriteni Csan-Fu-Penget, akkor a japán csapatok azt erőszakkal fogják visszavenni.

Sinkungból jelentik egyébként, hogy a szovjet-mandzsu határon a szovjetcsapatok katonái követtek el. Sütacsánál szovjetcsapatok átlépték a mandzsu határt és a közelben tartózkodó mandzsu katonákkal felvették a harcot. A mandzsu-osztagok egy szovjetkatonát elfogtak.

## Aktuális fejek:



HALIFAX LORD

akinek párisi tárgyalásaira figyel ma az egész világ.

## Szentgyörgyi Albert dr. a párisi Sorbonne-egyetem diszdoktora lesz

Szegedről jelentik: A párisi Sorbonne egyetem dr. Szentgyörgyi Albertet, a Nobel-díjas magyar tudóst, tudományos kutatásainak elismerésül diszdoktorrá avatja. Az avatási ünnepséget októberben tartják meg.

## Európából Amerikába repült egy merész angol pilóta

— Montrealba érkezett Mercury —

Londonból jelentik: Mercury pilóta, aki utban van Amerika felé, rádió közölte, hogy 1600 kilométert tett meg eddig minden zavaró momentum nélkül. Terra Nova közelében azonban viharzónába került.

A késő éjjeli órákban érkezett amerikai jelentés szerint Mercury, aki szerdán este indult el az óceántuli útjára Irországból, ma délután 4 óra 20 perckor Montreal közelében leszállt a St. Lőrinc folyón. Innen megy tovább Newyorkba.

## Legújabb sport!

## A középeurópai kupabizottság súlyos ítéletei

Róma. A középeurópai kupabizottság ma hozta nyilvánosságra a június 26., a július 3. és 10-iki mérkőzések rendtelenségei miatt kiszabott büntetéseket. E szerint a zágrábi HASK-ot a közönségnek bíróellenes magatartása miatt 1000 dinárral sújtották. Hasonló okokból a Ferencvárost, a július 3-án a Zsidenicával történt mérkőzés rendtelenségei miatt 150 pengőre és a Ripensiat szintén ugyanezen okból a július 10-iki mérkőzéssel kapcsolatban 2000 lei büntetésre ítélték. A középeurópai kupabizottság figyelemztette Polgárt, a Ferencváros játékosát, valamint Toldy, a Ferencváros másik játékosát, akik külön 50 pengő pénzbüntetésre ítélték Barlassina bíróval szemben tanúsított fegyelmezetlen magatartásai miatt. A milánói Ambrosianát a bizottság két hónapra felfüggesztette gyenge szereplése miatt.